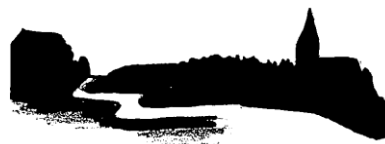

Rehtori	Juha Kujanpää 050 341 2383 juha.kujanpaa@sipoo.fi
Apulaisrehtori	Sinikka Linna 050 341 2363 sinikka.linna@sipoo.fi
Opinto-ohjaus	Mari Ala-Krekola 040 191 4469 mari.ala-krekola@sipoo.fi
Opintosihtööri	Jörgen Löfgren 040 191 4577 jorgen.lofgren@sipoo.fi
Oppilaitosisäntä	Jyrki Penttinen 050 383 1597 jyrki.penttinen@sipoo.fi
Opettajainhuone	p. 040 191 6085

Iso kylätie 14
04130 Sipoo
etunimi.sukunimi@sipoo.fi
www.sipoo.fi/sipoonlukio

kuva Erja Leinonen

kansi Vili Lehtisalo

Sisällysluettelo:

OPISKELIJALLE.....	4	OSALLISTUMISOIKEUS.....	21
SIPOON LUKION OPETTAJAT	6	ERITYISJÄRJESTELYJEN HAKEMINEN.....	22
SIPOON LUKION HENKILÖKUNTA.....	7	AJANKOHTAISTA YO-TUTKINNOSTA.....	22
RYHMÄNOHJAAJAT	7	YLIOPPILASTUTKINNON KIELTEN KOKEET	23
ENTERIN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT.....	8	KOESALISSA KÄYTTÄYTYMINEN	23
OPISKELUA KOSKEVIA KÄYTÄNTEITÄ	9	TODISTUKSET.....	23
POISSAOLOT.....	9	Ylioppilastutkintotodistus	23
OPPITUNNILLA KÄYTTÄYTYMINEN	10	Muut todistukset	23
OPPITUNNILTA MYÖHÄSTYMINEN	10	OPPIKIRJAT LV. 2023 – 2024	24
VILPPI JA VILPIN YRITYS.....	10	YLEISIÄ KÄYTÄNNÖN ASIOITA	25
KOULUN YHTEISET JUHLAT JA MUUT TILAISUUDET	11	WILMA	25
LUKION TUNTIJAKO	11	TIETOKONESOPIMUS	26
SIPOON LUKION TUNTIJAKO LOPS 2016 PERUSTEIDEN	12	OPISKELIJAKUNTA	26
MUKAISESTI.....	12	TUTORIT	26
SIPOON LUKION TUNTIJAKO LOPS 2021 PERUSTEIDEN	13	LUKION ULKO-OVET / AVAIMET	26
MUKAISESTI.....	13	ERITYISRUOKAVALIO.....	26
OPETUSJÄRJESTELYT	14	OPISKELUSOSIAALISET EDUT JA OPISKELIJAHUOLLON	26
LUKUVUODEN RYTMITYS.....	14	OPINTOTUKI	26
LUKION SUORITTAMISEN KESTO.....	14	OPISKELUVÄLINEET	26
OPPIMÄÄRÄN SUORITTAMINEN.....	14	KOULURUOKAILU JA KOULUMATKAT	26
OPINTOJAKSOJEN ILMOITTAUTUMINEN	14	LUKION ERITYISOPETTAJA	27
OPINTOJAKSOILLE ILMOITTAUTUMINEN	15	OPISKELUTERVEYDENHUOLTO	27
VALINTOJEN TARKISTAMINEN.....	15	HAMMASHOITO	27
TUKIOPETUS.....	16	LUKION KURAATTORI JA PSYKOLOGI	27
ITSENÄINEN OPISKELU	16	SIPOON LUKION SENIORIT RY	28
OPISKELUN LOPETTAMINEN/ KESKEYTTÄMINEN	16	AIKOJEN SIVUT	29
OPISKELIJAN OPPIMISEN ARVIOINTI.....	17	LUKION TYÖAJAT LV. 2023 – 2024	29
TAVOITTEET	17	JAKSOTUS LV. 2023 – 2024.....	29
PÄÄTTÖVIIKOT.....	17	TUNTIKAAVIO	29
OSALLISTUMINEN KOETILAISUUTEEN TAI PÄÄTTÖVIIKON		PÄIVITTÄINEN AIKATAULU	30
OHJELMAAN	17	UUSINTAKUULUSTELUT	30
OPINTOJAKSON UUELLEEN SUORITTAMINEN	17	VANHEMPAINILLAT	30
UUSINTA- JA SUORITUSTILAISUUDET	17	AVOIMET OVET 9. LUOKKALAISILLE.....	30
YHDEN OPINTOJAKSON ARVIOINTI.....	18	YLIOPPILASKIRJOITUKSET SYKSY 2023	31
OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI	19	YLIOPPILASKIRJOITUKSET KEVÄT 2024	31
LUKION OPPIMÄÄRÄN SUORITUS	19	LUKUJÄRJESTYS JA OPINTOJEN SUUNNITTELU.....	32
PÄÄTTÖTODISTUS.....	19	ARVOSANAT WILMASSA (VIIMEISTÄÄN):	32
OPINTOJEN HYVÄKSI LUKEMINEN.....	20	1. PERIODIN OPINTOTARJOTIN	33
YLIOPPILASTUTKINNOSTA	21	2. PERIODIN OPINTOTARJOTIN	34
		4. PERIODIN OPINTOTARJOTIN	36
		5. PERIODIN OPINTOTARJOTIN	37
		OMA LUKUJÄRJESTYKSENI, PERIODIT 1-5	38
		KALENTERI	39

OPISKELIJALLE

TERVETULOA LUKIOON

Tähän oppaaseen on koottu keskeisiä lukio-opiskeluun liittyviä perustietoja ja koulumme käytäntöjä. Opinto-oppaasta löydät yhteystietomme, opintojaksotarjottimet, arvioinnin perusteet, opintojen suoritusohjeet, ylioppilastutkinon ohjeita sekä monia tärkeitä ajankohtia. Lisätietoja saat tarvittessasi kaikilta opettajilta.

Lukio jatkaa perusopetuksessa alkanutta yleisivistävää koulutustasi. Se valmentaa Sinut yliopisto- ja korkeakouluopintoihin sekä myös ammatilliseen koulutukseen. Pyrimme antamaan Sinulle ainekset lisätä tietojasi ja kehittää taitojasi samalla kun kannustamme itsenäiseen ja luovaan työskentelyyn, keskustelemaan, väittelemään ja vaikuttamaan.

Opiskeluohjeita

Opiskelut etenevät joutuisasti ja tuloksellisesti, kun

- arvostat ja tuet lähimmäisiäsi
- vaalit koulun työrauhaa ja viihtyisää ympäristöä
- toimit tavoitteellisesti, itsenäisesti ja vastuullisesti
- olet utelias, haluat tietää ja osata
- kysyt, kun et tiedä

Lukiossa käsitellään laajoja asiakokonaisuuksia. Itseopiskelua on paljon, samoin kokeisiin luettavaa. Itsenäisen työn osuus kasvaa koko ajan. Opinnot rakentuvat tiiviisti ja eteneminen on nopeaa.

Lukion käyminen voi Sinusta ajoittain tuntua raskaalta. Tunnet, että et ehdi tehdä kaikkea kunnolla. Arvosanat kokeissa eivät mielestäsi osoita todellisia kykyjäsi: pystyisit parempaan, jos aika riittäisi ja jaksaisit enemmän.

Tämä on luonnollista kaikkialla, missä työskennellään suorituskyvyn ylärajoilla ja tähdätään mahdollisimman hyvään lopputulokseen.

Ennakoi tilanne ja ryhdy auttamaan itseäsi, esimerkiksi näin:

- Vältä myöhästymisiä ja aiheettomia poissaoloja.
- Käytä oppitunnit ja kouluaika tehokkaasti: kuuntele, tee muistiinpanoja, harjoittele, osallistu, argumentoi kantasi, kysy. Minkä taakseen jättää, sen edestään löytää pitää todella paikkansa opiskeluasioissa.
- Hyvät tavat ja toisten huomioiminen luovat mukavan ja tehokkaan opiskeluympäristön: Pidä reput asiaankuuluvilla paikoilla ja huolehdi siitä, että kännykät ja musiikinkuuntelulaitteet ovat suljettuina oppitunnilta.
- Tee kotitehtävät joka päivä! Vältä ulkolukua, pyri ymmärtämään lukemasi. Kehitä itsellesi sopivin oppimismenetelmä. Kotitehtävien päivittäinen tekeminen on parasta kokeisiin ja arviointiviikkoon valmistautumista.
- Suunnittele kotityöskentelyllesi, muille tehtävillesi ja harrastuksillesi lukujärjestyksen tapainen aikataulu ja noudata sitä.
- Pyydä tarvittaessa tukiopetusta ja osallistu myös siihen. Tukiopetus on etu, jota me Sipoon lukiossa sinulle tarjoamme. Ole oma-aloitteinen pyytäessäsi tätä tukea opettajalta.
- Huolehdi terveydestäsi. Fyysinen kunto luo terveytesi, keskittymiskykyä ja opiskelusi perustan.
- Ota aina epäselvyyksien tai vaikeuksien ilmetessä yhteys opettajaan, opinto-ohjaajaan, ryhmänohjaajaan, erityisopettajaan tai rehtoriin. He auttavat ja opastavat Sinua mielellään.

Edellä mainituin tavoin lisäät opiskelijan ammattitaitoasi. Ammattitaito säästää aikaasi ja voimiasi: ehdit myös virkistäytyä, levätä, harrastaa, ulkoilla, seurustella. Mikään ei silti merkitse lukio-opiskelullesi niin paljon kuin koko opiskelijajoukon myönteinen ja aktiivinen henki. Sopu, toisen auttaminen ja mielipiteen kunnioittaminen, mutta myös hauskan pitäminen luovat kouluun ja ryhmään oikeaa henkeä.

Luokattomassa lukiossa laadit itsellesi oman opiskeluohjelman. Päättät suuressa määrin itse opintojaksojen suorittamisjärjestyksestä ja määrästä. Suurimmalle osalle lukio-opiskelijoita kolme vuotta on riittävä ja rytmitykseltään sopiva aika lukion suorittamiseen. Harkitessasi opintojesi venyttämistä neljään vuoteen, keskustele asiasta ensin opinto-ohjaajan kanssa.

Olemme täällä kaikki tukenasi, rehtori, opinto-ohjaaja, opettajat ja muu henkilökunta. Pidä mielessäsi, että koulumme on juuri Sinua varten.

Lukion rehtori ja opettajat toivottavat Sinulle antoisia ja virikkeellisiä lukiovuosia sekä onnea ja menestystä opinnoissasi!

TARVITTAESSA PÄIVITÄMME OPINTO-OPASTA KOTISIVULLAMME

WWW.SIPOO.FI/SIPOONLUKIO.

SIPOON LUKION OPETTAJAT

sähköposti: etunimi.sukunimi@sipoo.fi

Kujanpää Juha FM, rehtori	matematiikka	050 341 2383
Linna Sinikka FM, lehtori, apulaisrehtori	äidinkieli ja kirjallisuus	050 341 2363

Ala-Krekola Mari FM, opinto-ohjaaja	opinto-ohjaus	040 191 4469
Fraile Luis LitM, tuntiopettaja	liikunta	
Gröhn Tomi LitM, lehtori	liikunta	050 520 6447
Haubensack Janette FM, lehtori	biologia, maantiede, terveystieto	
Helppi Suvi FM, lehtori	matematiikka, fysiikka	040 529 8938
Huotari Mari TM, erityisopettaja	erityisopetus	040 167 6488
Ikäläinen Anri FM, lehtori	englanti, saksa, ruotsi	
Jussila Eero FM, lehtori	englanti, ranska	050 496 5861
Kautto Henna FM, tuntiopettaja	ruotsi, englanti	
Kelmendi Liisa TM, lehtori (virkavap. periodeissa 1-3)	psykologia, elämäkatsomustieto	
Kurppa Tommi TM, lehtori	uskonto, filosofia	041 540 3568
Liikala Jenni FM, lehtori	historia, yhteiskuntaoppi	
Mannonen Henna FM, lehtori	äidinkieli ja kirjallisuus	050 401 8748
Mikkola Liisa FM, lehtori	historia, yhteiskuntaoppi	
Mouhu Minna MuM, KM, FM, lehtori	musiikki	040 630 8342
Nuutinen Elina TM, lehtori (periodeissa 1-3)	psykologia, elämäkatsomustieto	
Nätkinniemi Harri FM, lehtori	kemia, matematiikka	
Parada Merja FM, lehtori	espanja	050 409 4327
Ruuth Ida TaM, tuntiopettaja	kuvataide, terveystieto	
Rämäkö Jani FM, lehtori	fysiikka, matematiikka	040 172 1528

SIPOON LUKION HENKILÖKUNTA

sähköposti: etunimi.sukunimi@sipoo.fi

Muu henkilökunta		
Löfgren Jörgen	opintosihteeri	040 191 4577
Penttinen Jyrki	oppilaitosisäntä	050 383 1597
Grannas Anne	terveydenhoitaja	040 191 4303
Kankaanpää Hanna	kuraattori	050 380 2519
<i>Toistaiseksi täyttämättä</i>	psykologi	
Granfelt Monica	siistijä	
Miettinen Marianne	siistijä	

Ryhmänohjaajat

Jokaiselle opiskelijalle on nimetty ryhmänohjaaja, joka seuraa tarkoin opiskelijan koulunkäyntiä.

23A	Harri Nätkinniemi
23B	Ida Ruuth
23C	Henna Mannonen
22A	Janette Haubensack
22B	Anri Ikäläinen
22C	Tommi Kurppa
21A	Suvi Helppi
21B	Eero Jussila
21C	Sinikka Linna
20C	Mari Ala-Krekola

ENTERIN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

(koskevat myös lukiokoulutusta)

Yleistä

1. Järjestysmääräykset täydentävät voimassa olevia lakeja ja asetuksia sekä Sipoon kunnan että Keudan opetusjärjestelyistä annettuja määräyksiä.
2. Nämä määräykset ovat voimassa kouluaikana, koulualueella ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa.
3. Jokainen kantaa itse vastuun opinnoistaan, perehtyy Enterin koulutustarjontaan ja hyödyntää Enterin tarjoamia ohjauspalveluja.
4. Kaikissa tilanteissa pyritään edistämään omaa ja toisten opinnoissa menestymistä ja viihtymistä.

Päivittäinen työskentely

1. Opiskelu Enterissä on kokopäiväistä lähiopiskelua koulutuksen järjestäjän päättämässä muodossa.
2. Oppitunnit alkavat ja päättyvät työjärjestyksessä ilmoitettuna ajankohtana.
3. Opiskelijoille on varattu välituntioleskelua varten koulun piha, aula, käytävät sekä kahvio. Kahvio on tarkoitettu Enterin opiskelijoille. Opiskelijoiden on kiinnitettävä huomiota kahvion siisteyteen.
4. Koulun omaisuutta käsitellään huolellisesti. Opiskelija on velvollinen korvaamaan koulun tai opiskelijatovereiden omaisuudelle joko tahallisella tai ajattelemattomalla toiminnallaan aiheuttamansa vahingon. Opiskelijan tulee oma-aloitteisesti kertoa aiheuttamastaan vahingosta oppilaitosisännälle tai tarpeen vaatiessa muulle henkilökuntaan kuuluvalla.
5. Tapaturmista ilmoitetaan niin ikään oppilaitosisännälle tai tarpeen vaatiessa jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla.

6. Opiskelija käy koulua säännöllisesti, saapuu oppitunneille säännöllisesti ja suorittaa opiskeluun liittyvät tehtävät. Opiskeluun ja siihen liittyvät tehtävät oikeuttavat opiskelijan Enterin tilojen ja opiskeluvälineiden hyödyntämiseen oppituntien päätyttyä kuitenkin niin, että viimeisen oppitunnin jälkeen Enterissä työskentelee vain työtehtäviään suorittava henkilökunta.
7. Oppitunnilla kuvaaminen ja muiden tallenteiden tekeminen on sallittua vain ao. opettajan aina erikseen antamalla luvalla.
8. Henkilökohtaista lomaa anotaan etukäteen ryhmänohjaajalta tai rehtorilta. Opiskelija on kuitenkin myös tällöin itse vastuussa siitä, että opinnot tulevat suoritettua koulutuksen järjestäjän laatimien ohjeistusten mukaisesti.
9. Opiskelijaa ojennettaessa tai rangaistessa noudatetaan lukio- ja ammatillisesta koulutuksesta voimassa olevaa asetusta.
10. Tupakkavalmisteiden, joihin myös nuuska ja sähkötupakka lukeutuvat, esilläpito, valmistus ja käyttö on kielletty oppilaitoksen alueella.
11. Päihteiden ja huumeiden hallussapito ja näiden aineiden vaikutuksen alaisena oleminen on oppilaitoksen alueella kielletty. Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa ja ottaa haltuun esineitä tai aineita turvallisen oppimisympäristön takaamiseksi (Lukiolaki 45§). Oppilaitos ilmoittaa aina näistä rikkomuksista eteenpäin ao. viranomaisille.

Järjestyssääntöjen rikkominen

Opettaja tai rehtori voi määrätä epäasiallisesti käyttäytyvän tai opiskelua häiritsevän opiskelijan poistumaan tunnilta.

Epäasiallisesta käytöksestä voi seurata opettajan tai rehtorin puhuttelu, opiskelijan poistaminen koulusta jäljellä olevan koulupäivän ajaksi, koulun tilaisuudesta poistaminen, yhteydenotto

kotiin, vakavissa rikkomuksissa kirjallinen varoitus tai määräaikainen koulusta erottaminen.

Päihteitä ja tupakkatuotteita koskevien sääntöjen rikkomisesta seuraa yhteydenotto viranomaisiin, huoltajaan, kirjallinen varoitus tai määräaikainen koulusta erottaminen.

OPISKELUA KOSKEVIA KÄYTÄNTEITÄ

Päivittäinen aikataulu

Tunnit Oppitunnin pituus = 75 min.

1	8.00 – 9.15	
2	9.25 – 10.40	
	Vaihtoehto 1:	Vaihtoehto 2:
Ruokatunti	10.40 – 11.10	12.00 – 12.30
3	11.10 – 12.25	10.45 – 12.00
4	12.35 – 13.50	
5	13.55 – 15.10	

Poissaolot

Opiskelijan velvollisuudet (Lukiolaki 30 §):

”Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Kurinpidosta säädetään 7 luvussa.”

Poissaolot oppitunneilta ja poissaoloselvitykset

Oppitunneilta ei voi olla poissa ilman pätevää ja hyväksyttävää syytä. Kaikista poissaoloistaan opiskelijan huoltaja tai opiskelija itse (18v. täyttänyt) laatii selvityksen joko Wilmaan tai

kirjallisesti. Kirjallinen selvitys (esim. lääkärintodistus) toimitetaan oma-aloitteisesti jokaiselle opettajalle, joiden tunneilta opiskelija on ollut poissa. Selvitykseen liitetään terveysviranomaisen tai huoltajan allekirjoitus.

Myös täysi-ikäisten tai itsenäisesti asuvien opiskelijoiden tulee selvittää poissaolonsa. Selvitys tehdään kolmen päivän kuluessa poissaolosta tai kouluun paluusta. Aineenopettaja ryhtyy selvittämään asiaa, mikäli opiskelijalla on opintojaksolta kaksi poissaoloa. Tällöin opintojakso on automaattisesti myös vaarassa keskeytyä jo kuluvan jakson aikana. Arvosanaa opintojaksosta ei voida antaa opiskelijalle, jolla on selvittämättömiä poissaoloja.

Jos opiskelija poistuu kesken oppitunnin ilman opettajan lupaa, voi opettaja kieltää häneltä paluun oppitunnille.

Sinulla saa olla päteviä ja hyväksytyjä poissaoloja enintään kaksi yhtä opintopistettä kohti yhden opintojakson aikana. Mikäli poissaoloja sinulle tulee enemmän, opintojakso keskeytyy. Aineenopettajan luvalla perustellusta syystä opiskelija voi saada luvan jatkaa opintojaksoa. Poikkeuksia ovat pitkäaikainen sairaus ja etukäteen aineen opettajan kanssa sovitut kiinteästi opintojaksoihin liittyvät opintokäynnit tai koulun juhlien järjestelyihin liittyvät tehtävät. Jos opiskelija on pitkäaikaisesti sairaana, tulee hänen ilmoittaa poissaolostaan kouluun. Näissä poikkeustapauksissa opiskelija täydentää opintojaksoaan itsenäisillä suorituksilla opettajan ohjeiden mukaisesti.

Jos opiskelija tarvitsee vapaata, hänen on pyydettävä etukäteen siihen lupa seuraavasti:

- yksittäisen tunnin vapaan myöntää ao. opettaja
- enintään kolmen päivän vapaan myöntää ryhmänohjaaja
- kolmea päivää pidemmän vapaan myöntää rehtori

Milloin poissaolo johtuu ennalta arvaamattomasta syystä, opiskelijan tulee ilmoittaa ryhmänohjaajalleen mahdollisimman pian poissaolostaan.

Opiskelija voi itse keskeyttää opintojakson hyväksyttävästä syystä keskusteltuaan ensin

aineenopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa. Opintojakson keskeyttämisen tulee tapahtua heti opintojakson alussa, jotta tilalle voidaan valita toinen opintojakso.

Henkilökohtaiset lomat

Lomamatkat tulee tehdä koulun loma-aikoina, koska opiskelutahti on tiivis opintojakson aikana. Liit poissaolot johtavat opintojakson keskeytykseen huolimatta myönnetystä lomasta. Poikkeustapauksissa henkilökohtaista lomaa voi anoa etukäteen ryhmänohjaajalta tai rehtorilta. Opiskelija on itse vastuussa siitä, että opinnot tulevat suoritettua, eikä poissaoloja kerry sallittua enemmän huolimatta myönnetystä lomasta. Päättöviikon ajalle lomaa ei pääsääntöisesti myönnetä lainkaan. Lähtökohtaisesti yli viikon lomaa ei myönnetä.

Oppitunnilla käyttäytyminen

Kännyköiden ja muiden elektronisten laitteiden käyttö oppitunneilla ei ole sallittua muussa kuin oppimistarkoituksessa. Mikäli opiskelija kiellosta huolimatta käyttää kännykkää oppitunnilla henkilökohtaiseen viestintään, aineenopettajalla on oikeus poistaa opiskelija oppitunnilta ja merkitä poissaolleeeksi. Mikäli kännykän käyttö henkilökohtaiseen viestintään on opetuksen aikana toistuvaa, voi se johtaa opintojakson keskeytymiseen.

Oppitunnit rauhoitetaan opiskelua varten, joten väli- tai hyppytunneilla pyritään toimittamaan wc-käynnit ym. omat asiat. Opiskelijan on aina pyydettävä aineenopettajalta lupa poistua opetustilasta oppitunnin aikana.

Päällysvaatteet ja päähineet säilytetään oppituntien ajan opiskelijoiden henkilökohtaisissa lokeroissa tai tuolin nojalla.

Oppitunnilta myöhästyminen

Oppitunneille saavutaan ajoissa, sillä myöhästyminen häiritsee oppitunnin kulkua ja muiden opiskelua. Mikäli opiskelija kuitenkin pätevästä syystä myöhästyy, on hänen odotettava käytävässä oven ulkopuolella tunnille pääsyä. Aineenopettaja avaa oven myöhästyneelle, kun se parhaiten tunnin kulkuun sopii.

Kolmesta oppitunnilta myöhästymisestä seuraa joka tapauksessa yksi poissaolomerkintä Wilmaan. Toistuva oppitunneilta myöhästyminen johtaa opintojakson keskeytykseen.

Vilppi ja vilpin yritys

Vilpiksi katsotaan esim. koevilppi, toisen tutkielman tai sen osien kopiointi suoraan Internetistä tai muusta lähteestä.

Plagioinnista ja muusta vilpin yrityksestä tai avunannosta vilppiin / plagiointiin seuraa aina lievimmillään kirjallinen varoitus ja tehtävän mitätöinti. Toistuva vilppi / plagiointi voi johtaa opinto-oikeuden määräaikaaiseen menettämiseen. Mikäli opiskelija toistuvasti plagioi tai muulla tavoin toimii vilpillisesti, menettää hän opinto-oikeuden.

Mikäli vilppi tai plagiointi on oleellinen osa opintojakson suorittamista tai tapahtuu opintojakson kokeissa, opintojakso jätetään kokonaan arvioimatta. Tällöin opintojakso on käytävä kokonaan uudelleen ilman mahdollisuutta itsenäiseen suorittamiseen tai uusintakokeeseen.

Kännykät, kellot ja muut elektroniset laitteet jätetään kokeen ajaksi lokeroon tai laukkuun. Laukut ja päällysvaatteet tms. jätetään koetilanteessa ensisijaisesti lokeroon. Jos tuot laukun tai päällysvaatteita koetilaan, jätä ne seinän vierustalle. Opiskelijalla koetilanteessa havaittu kännykkä tai kello johtaa opintojakson hylkäämiseen. Kokeessa tulee välttää wc-käyntejä. Poikkeustapauksissa valvoja voi myöntää luvan wc-käynnille.

Koulun yhteiset juhlat ja muut tilaisuudet

Koulun järjestämät juhlat ja muut tilaisuudet ovat osa kaikkien työjärjestystä normaalin työjärjestyksen lisäksi. Näitä ovat esimerkiksi joulujuhla, lukuvuoden päättäjäiset ja avoimet ovet.

Oppitunnin ulkopuolella sattuneista tapaturmista ilmoitetaan oppilaitosisännälle tai tarpeen vaatiessa jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla.

LUKION TUNTIJAKO

Sipoon lukiossa noudatetaan valtioneuvoston hyväksymää laajavalinnaista tuntijakoa, johon sisältyy kaikille yhteisiä, pakollisia opintopaketteja sekä valinnaisia opintoja. Lukion oppimäärän suorittaminen edellyttää vähintään 150 opintopisteen suorittamista.

Jokaisen opiskelijan opiskeluohjelmaan lukion aikana tulee kuulua vähintään 20 opintopistettä valtakunnallisia valinnaisia opintoja.

Muissa oppilaitoksissa suoritettavista muista valinnaisista opinnoista ja niiden hyväksymisestä opiskelijan opintoihin tulee aina neuvotella rehtorin kanssa.

SIPOON LUKION TUNTIJAKO LOPS 2016 perusteiden mukaisesti

Oppiaine tai aineryhmä	Pakolliset	Syventävät Valtak.	Kouluk.	Yht. (sis. sovelt.)
Äidinkieli	6	3	5	6 – 14
Kielet				
A-kieli (<i>englanti, ruotsi</i>)	6	2	6	6 – 14
B1-kieli (<i>ruotsi</i>)	5	2	5	5 – 12
Muut B-kielet/kieli (<i>espanja, ranska, saksa</i>)		8	2	1 – 10
Matematiikka				
Yhteinen opintokokonaisuus	1			
Lyhyt oppimäärä	5	2	4	6 – 12
Pitkä oppimäärä	9	3	3	10 – 16
Ympäristö ja luonnontieteet				
Biologia	2	3	2	2 – 7
Maantieto	1	3	2	2 – 6
Fysiikka	1	6	2	1 – 10
Kemia	1	4	1	1 – 6
Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet				
Filosofia	2	2	1	1 – 5
Psykologia	1	4	5	1 – 10
Historia	3	3	1	4 – 7
Yhteiskuntaoppi	3	1	1	2 – 5
Uskonto/ Elämäkatsomustieto	2	4	1	3 – 6
Terveystieto	1	2	3	1 – 6
Taito- ja taideaineet	5			
Liikunta	2	3	4	2 – 9
Musiikki	1 – 2	2	8	1 – 13
Kuvataide	1 – 2	2	3	1 – 8
Opinto-ohjaus	2		1	1 – 3
Teemaopinnot		3		
Pakolliset kurssit				47 – 52
Syventävät kurssit vähintään				10
Soveltavat kurssit				
Opiskelijan kokonaiskurssimäärä vähintään				75

SIPOON LUKION TUNTIJAKO LOPS 2021 perusteiden mukaisesti

Oppiaine tai aineryhmä	Pakolliset	Valinnaiset Valtak.	Kouluk.	Yhteensä
Äidinkieli	12	6	10	12 – 28
Kielet				
A-kieli (<i>englanti, ruotsi</i>)	12	4	12	12 – 28
B1-kieli (<i>ruotsi</i>)	10	4	14	10 – 28
Muut B-kielet/kieli (<i>espanja, ranska, saksa</i>)		16	4	2 – 20
Matematiikka				
Yhteinen opintokokonaisuus	2			
Lyhyt oppimäärä	10	4	8	12 – 24
Pitkä oppimäärä	18	6	6	20 – 32
Ympäristö ja luonnontieteet				
Biologia	4	6	6	4 – 16
Maantiede	2	6	8	2 – 16
Fysiikka	2	12	12	2 – 26
Kemia	2	8	8	2 – 18
Humanistis-yhteiskunnalliset tieteet				
Filosofia	4	4	2	4 – 10
Psykologia	2	8	4	2 – 14
Historia	6	6	4	6 – 16
Yhteiskuntaoppi	6	2	2	6 – 10
Uskonto/ Elämäkatsomustieto	4	8	2	4 – 14
Terveystieto	2	4	6	2 – 12
Taito- ja taideaineet	10			
Liikunta	4	6	2	4 – 12
Musiikki	2 tai 4	4	18	2 – 26
Kuvataide	2 tai 4	4	6	2 – 14
Opinto-ohjaus	4		4	4 – 8
Temaattiset opinnot		8		
Pakolliset opintopisteet				94 – 104
Valtakunnalliset valinnaiset opinnot vähintään				20
Muut valinnaiset opinnot				
Opiskelijan opintopisteiden kokonaismäärä vähintään				150

OPETUSJÄRJESTELYT

Lukuvuoden rytmitys

Lukuvuosi jaetaan viiteen, keskimäärin 38 työpäivän mittaisiin periodiin, joissa kussakin on oma opintojaksotarjonta ja sen mukainen työjärjestys. Eri oppiaineiden oppimäärät koostuvat erillisistä opintojaksoista, joiden laajuus on 1-4 opintopistettä. Opetusta annetaan laskennallisesti 14 tuntia 15 minuuttia yhtä opintopistettä kohti. Kahden opintopisteen laajuinen opintojakso tuottaa kolme 75 minuutin oppituntia viikossa yhden periodin aikana.

Lukion suorittamisen kesto

Opiskeluoikeuden päättyminen (Lukiolaki 24 §)

”Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan 23 §:n 2 momentissa säädettyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa, samoin kuin opiskelija, jolle ei ole myönnetty lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen, menettää opiskeluoikeutensa. Opiskeluoikeutensa menettää myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Jos opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan, hänen opiskeluoikeutensa päättyy siitä päivästä, jona ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamana myöhempänä ajankohtana.

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskeluoikeuden päättymisestä erillisen päätöksen.”

Lukio-opintojen **tavoiteaika on kolme vuotta**. Opetus Sipoon lukiossa on järjestetty niin, että opiskelija voi suorittaa lukion oppimäärään sisältyvät opinnot kolmessa vuodessa. Lukion oppimäärän suorittaminen säädettyssä ajassa edellyttää opiskelijan **säännöllistä osallistumista opetukseen** ja tehtävien tunnollista suorittamista.

Lukio-opintojen suorittaminen kolmessa vuodessa vaatii:

1. vuosi: 10-14 opintopistettä periodiin, yhteensä noin 60 opintopistettä
2. vuosi: 10-14 opintopistettä periodiin, yhteensä noin 60 opintopistettä
3. vuosi: 8-14 opintopistettä periodiin, yhteensä noin 30 opintopistettä

Oppimäärän suorittaminen

Lukion oppimäärän suorittamiseksi opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa **vähintään 150 opintopistettä** seuraavasti: pakollisia opintoja 94-104 opintopistettä, matematiikan ja ruotsin kielen oppimäärän laajuudesta riippuen. Valtakunnallisia valinnaisia opintoja on valittavia vähintään 20 opintopistettä.

Opintojaksojen suorittaminen

Pakolliset opintojaksot suoritetaan yleensä numerjärjestyksessä. Valtakunnallisten valinnaisten ja muiden valinnaisten opintojaksojen osalta ei ole vastaavaa suositusta. Opintojaksolle ilmoittaudutaan sähköisesti määräaikaan mennessä (Wilman kautta). Ilmoittautuminen on sitova.

Opintojaksot suoritetaan osallistumalla lähiopetukseen ja kokeisiin sekä mahdolliseen kokeen palautuspäivään.

Opintojaksolla annettavat tehtävät on palautettava määräaikaan mennessä. Muussa tapauksessa opintojakso katsotaan keskeytetyksi.

Opintojakson suorittaminen itsenäisesti vaatii painavan syyn, aineenopettajan puollon ja rehtorin luvan. Lupa opintojakson itsenäiseen suorittamiseen tulee hankkia hyvissä ajoin ennen opintojakson aloittamista.

Opintojakson lopussa pidettävään **kokeeseen on osallistuttava**. Mikäli opiskelija viikon kuluessa oma-aloitteisesti, **ilman erillistä pyyntöä ja luotettavasti** esittää hyväksyttävän syyn poissaololleen, hän **säilyttää yrityskerran** kokeen suorittamiseksi uusintakokeissa. Mikäli yllä mainitun kaltaista selvitystä ei viikon

kuluessa kokeesta esitetä, menettää opiskelija kokeen suorituskerran.

Hyväksyttäviä syitä oman sairauden ohella ovat esimerkiksi lähiomaisen vakava sairaus, huomattava merkkipäivä tai muu huomattava perhetapahtuma. Viimeksi mainittuihin on lupa pyydettyä etukäteen. Sen sijaan esimerkiksi päättöviikolle ajoitettu lomamatka, autokoulu, harjoitusleiri tai kilpailumatka on syy, joka johtaa yrityskerran menettämiseen.

Mikäli opiskelija ei ole esittänyt hyväksyttävää syytä poissaololleen, opettaja ei anna arvosanaa kokeesta tai jättää kokonaan opintojakson arvioimatta. Myös silloin, kun opiskelija jättää kokeessa vastaamatta opintojakso jätetään arvioimatta. Loman tai harrastuksen takia kokeesta poissa oleville ei järjestetä ylimääräistä koetta. He osallistuvat myöhemmin joko uusintakuulusteluun tai kokeeseen arviointiviikon ohjelman mukaisesti muussa jaksossa.

(Ks. lisää Opiskelijan oppimisen arviointi.)

Mikäli opintojakso keskeytyy tai opintojaksoa ei arvioida, opettaja merkitsee kurssiarvioinniksi K-merkinnän ja kirjaa Wilman lisätietoihin syyn K-merkintään.

Lukiossa kerätään keskitetysti kurssipalautetta opiskelijoilta ainakin kerran lukuvuodessa.

Erityisestä syystä opiskelija voi saada vapautuksen pakollisen aineen tai sen osan suorittamisesta esimerkiksi lääkärintodistuksen perusteella. Vapautusta anotaan rehtorilta kirjallisesti.

Opintojaksoille ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen opintojaksoille tapahtuu sähköisesti Wilman kautta.

Kaikkien opiskelijoiden on vahvistettava sähköinen ilmoittautuminen olemalla paikalla opintojakson ensimmäisellä oppitunnilla. Mikäli opiskelija on esteellinen tuolloin saapumaan paikalle, tulee hänen ilmoittaa poissaolonsa etukäteen aineenopettajalle. Muutoin opettaja voi poistaa hänet opintojaksolta.

Valintojen tarkistaminen

Opintojaksojen pakollisuus, vaihtoehtoisuus ja valinnaisuus ilmenevät tuntijaosta ja ainekohtaisesta opetussuunnitelmasta.

Kun opiskelija siirtyy oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään, hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Tällöin pitkän oppimäärän opintojaksojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden opintojaksojen arvosanoiksi. Jos opiskelija pyytää, tulee järjestää lisäkuulustelu osaamistason toteamiseksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän valinnaisia opintojaksoja.

Matematiikan opintojaksojen vastaavuudet:

MAA2 = MAB2

MAA3 = MAB3

MAA4: ei vastaavuutta

MAA5: ei vastaavuutta

MAA6 = MAB8

MAA7: ei vastaavuutta

MAA8 = MAB5

MAA9 = MAB7

MAA10: ei vastaavuutta

MAA11: ei vastaavuutta

MAA12: ei vastaavuutta

Jos opiskelija vaihtaa lyhyen matematiikan pitkään, hänen on suoritettava kaikki pitkän matematiikan pakolliset opintojaksot.

Opiskelija ei kuitenkaan voi lukea opintojaksoja hyväkseen enempää kuin uuden oppimääränsä maksimin (=pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot).

Siirryttäessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pitempään oppimäärään menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen. Pitkästä matematiikasta lyhyeen siirtynyt opiskelija **ei voi hyödyntää kahteen kertaan samoja asioita käsitteleviä opintojaksoja** opintopistemääräänsä (150).

Tukiopetus

Opiskelijalla on oikeus tukiopetukseen oppituntien ulkopuolisena aikana. Tukiopetuksesta tulee sopia suoraan aineenopettajan kanssa.

Itsenäinen opiskelu

Pakollisia opintojaksoja ei voi suorittaa itsenäisesti kuin poikkeustapauksissa. Itsenäisen tai ohjatun itsenäisen suorittamisen edellytyksenä on, että:

- 1) opiskelijalla on valittuna kaksi opintojaksoa päällekkäin eikä muita ajankohtia ko. opintojakson suorittamiselle lukuvuonna ole
- 2) lukiossamme ei ole tarjolla ko. opintojaksoa
- 3) opiskelijan valmistumisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää saada opintojakso suoritettua
- 4) itsenäisesti voi suorittaa korkeintaan kaksi opintojaksoa yhden periodin aikana.

Edellä mainittujen edellytysten lisäksi yksittäistapauksissa aineenopettaja voi harkintansa mukaan myöntää opiskelijalle oikeuden suorittaa opintojakso kokonaan tai osin itsenäisesti **erityisestä** syystä. Opiskelijan on aina **ennen periodin alkua pyydettävä etukäteen erillisellä lomakkeella lupa** suorittaa opintojakso itsenäisesti opiskellen. Ensiksi ao. aineen opettaja arvioi opiskelijan edellytykset suoriutua opintojaksosta itsenäisesti ja rehtori päättää luvasta opiskelijan tekemän kirjallisen hakemuksen pohjalta.

Itsenäisesti opiskeltava opintojakso on mahdollista suorittaa myös verkko-opintoina. Opintojakson voi perustelluista syistä suorittaa myös ohjatusti itsenäisesti esim. sairauden takia tai siitä syystä, että opiskelijan mahdollisuudet onnistuneesti suorittaa opintojakso kokonaan itsenäisesti arvioidaan rajalliseksi. Tällöin osa opintojaksoa voidaan aineenopettajan ohjauksessa suorittaa myös tietoverkossa osana oppimisprosessia. Edellä mainittu järjestelyt on aina sovittava etukäteen aineenopettajan/ opettajien kanssa.

Kokonaan tai ohjatusti itsenäisesti opiskellusta opintojaksosta edellytetään hyväksytty arvosana, muuten ei anneta arvosanaa lainkaan.

Opiskelun lopettaminen/ keskeyttäminen

Mikäli oppivelvollinen opiskelija haluaa erota lukiosta, hänen on ensin hakeuduttava uuteen toisen asteen oppilaitokseen jatkamaan oppivelvollisuuden suorittamistaan. Vasta tämän jälkeen voi kyseinen opiskelija hakea eroa.

Käänny varhaisessa vaiheessa opinto-ohjaajan puoleen.

Jos ei-oppivelvollinen opiskelija eroaa, hänen tulee keskusteltuaan opinto-ohjaajan ja rehtorin kanssa, tehdä kirjallinen eroilmoitus. Koululta saa lomakkeen.

Koulu on velvollinen ilmoittamaan lukio-opintonsa keskeyttävän alle 29-vuotiaan ei-oppivelvollisen nuoren tiedot kunnan Etsivää nuorisotyötä varten. (Nuorisolaki 11§/2016). Opintojen keskeyttämisestä esim. vaihto-oppi-lasvuoden takia tulee ilmoittaa kirjallisesti.

OPISKELIJAN OPPIMISEN ARVIOINTI

ELÄMÄSTÄ EI ANNETA ARVOSANAA

Tavoitteet

Opiskelijan arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukion aikana että lukio-opiskelun päättyessä. Palautteen tarkoituksena on kannustaa ja ohjata opiskelijaa opintojen suorittamisessa. Lisäksi arviointi antaa tietoja opiskelijan huoltajalle sekä jatko-opintojen järjestäjien, työelämän ja muiden vastaavien tahojen tarpeita varten. Opiskelijan arviointi auttaa myös opettajaa ja kouluyhteisöä opetuksen vaikuttavuuden arvioinnissa. Arvostelu, arvosanan antaminen, on yksi arvioinnin tulos. Keskeistä on, että arvioinnilla kannustetaan opiskelijaa myönteisellä tavalla omien tavoitteittensa asettamiseen ja työskentelytapojensa tarkentamiseen.

Päätöviikot

Jokainen periodi päättyy päätöviikkoon, jolloin järjestetään periodin opintojaksojen loppukokeet. Päätöviikolla voidaan järjestää myös projektitöitä, vierailukäyntejä tai muuta opintojakson sisältöön liittyvää toimintaa. Päätöviikon ohjelma on osa opintojakson suorittamista ja siten opiskelijalle velvoittavaa.

Osallistuminen koetilaisuuteen tai päätöviikon ohjelmaan

Päätöviikolla pidettävät kokeet ja muu ohjelma alkavat pääsääntöisesti klo 8.00, jolloin kaikkien opiskelijoiden tulee olla läsnä. Kokeeseen tulevalla on mukanaan omat kirjoitus- ja muut välineet (esim. tietokone, kuulokkeet, näytönsuoja). **Sen sijaan** reput, päällysvaatteet, kännykät ja kellot jätetään ennen kokeen alkua opiskelijan omaan lokeroon tai koosalin seinustalle. **Mikäli opiskelijalla on kännykkä tai kello hallussa, tulkitaan se vilpin yritykseksi,** josta seuraa opintojakson uudelleen suorittaminen. Itsenäistä suoritustapaa ei tällöin hyväksytä. Mikäli opiskelija myöhästyy kokeen alusta, pääsee hän mukaan koesealiin ainoastaan rehtorin tai hänen sijaisensa luvalla.

Koeaika on pääsääntöisesti klo 8.00-12.00.

Kokeesta voi poistua aikaisintaan klo 9.30.

Kullekin vuosikurssille varataan koepäiviä niin monta, kuin sillä on ollut ko. jaksossa päättyviä opintojaksoja. Palkkiin 8 sijoitettujen aineiden pääasiallinen kirjallinen koe suoritetaan kuitenkin periodin viimeisenä opiskelupäivänä alkaen klo 11.10 tai klo 12.30.

Mikäli opiskelija on **hyväksyttävästä syystä** poissa kokeesta, hänen arvosanansa annetaan vasta seuraavan uusintakuulustelun jälkeen. Poissaolon syy on esitettävä kirjallisesti. Ilmoitus on tehtävä opettajalle koetta seuraavan viikon kuluessa ilman erillistä pyyntöä. Hyväksytty syy voi olla muukin kuin sairaus, mutta poissaololupa on saatava opettajalta tai rehtorilta etukäteen. Ao. opettajan luvalla opiskelija voi korvata uusintakuulustelun arviointiviikolla sopivalla kokeella (jos arviointiviikon ohjelmassa). Uusintakokeisiin on aina ilmoittauduttava etukäteen.

Opintojakson uudelleen suorittaminen

Opiskelijalla on oikeus osallistua hylätyn ja hyväksytyn opintojakson opetukseen uudelleen.

Uusinta- ja suoritustilaisuudet

Lukuvuosittain järjestetään viisi uusinta- ja suoritustilaisuutta, joissa voi tenttiä opintojaksoja, suorittaa hylättyjen opintojaksojen uusintakuulusteluja tai korottaa hyväksyttyä opintojaksoarvosanaa. Hylätyn opintojakson uusintakokeen voi suorittaa myös päätöviikolla, jos kyseisen opintojakson koe on periodin päätöviikon ohjelmassa. Uusintakuulusteluissa voi tenttiä ainoastaan kyseisen lukuvuoden suorituksia, pois lukien 5. periodin uusinnan, joka järjestetään syyslukukauden aikana.

Uusintakuulusteluissa voi pääsääntöisesti uusia ainoastaan yhden kokeen. Kahden kokeen uusiminen on poikkeus, josta sovitaan opettajan kanssa erikseen.

Edellisen periodin uusintakuulusteluun tai suoritustilaisuuteen ilmoittaudutaan **Wilmassa määrättynä ilmoittautumisaikana**. Aiempien jaksojen uusintoihin ilmoittautumisesta sovitaan opintojakson opettajan kanssa erikseen. Jos ilmoittautunut jää pois kuulustelusta, ilmoittautuminen katsotaan

suorituskerraksi. Kuulustelusta poisjäämistä ei katsota suorituskerraksi, jos opiskelija voi osoittaa luotettavasti, että poisjäänti on johtunut ennalta arvaamattomasta hyväksyttävästä syystä.

Hylätyn arvosanan saaneella on oikeus osallistua ko. opintojakson uusinta-kuulusteluun **kerran** saman lukuvuoden aikana. 5. periodin hylätyn arvosanan voi uusia seuraavan lukuvuoden 1. uusintakokeessa. Uusintakuulustelut järjestetään pääsääntöisesti normaalin kouluajan ulkopuolella.

Hyväksytyn opintojakson arvosanaa voi korottaa osallistumalla opintojaksolle uudelleen tai osallistumalla korotustenttiin uusintakoepäivänä. Korotusmahdollisuudesta tulee sopia opintojakson opettajan kanssa ja lisäksi opettaja voi vaatia muita suorituksia koesuorituksen lisäksi. Arvosanaa saa yrittää korottaa yhden kerran. Jos ilmoittautunut jää pois kuulustelusta, ilmoittautuminen katsotaan suorituskerraksi.

Uusintakuulusteluiden ajankohdat löytyvät tämän opinto-oppaan ”Aikojen sivut”-osiosta, sivulla 30.

Huom! Myös päättöviikoilla järjestettäviä kokeita saa käyttää uusinta- ja suoritustilaisuuksina. Asiasta on sovittava asianomaisen opettajan kanssa.

Yhden opintojakson arviointi

Opiskelijan suorittamasta opintojaksosta annetaan arvosana sen päätyttyä. Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Opintojakson arviointi perustuu paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, opiskelijan edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tuotosten arviointiin.

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin opintojakson arviointiperusteet selvitetään opiskelijalle opintojakson alussa.

Jos opiskelija on tyytymätön saamaansa arvosanaan, opiskelijan tulee olla välittömästi arvosanan saatuaan yhteydessä arvosanan antaneeseen opettajaan. Mikäli opiskelijalla on mielestään vahvat perusteet olla tyytymätön opettajan arviointiin verrattuna opintojakson alussa annettuihin arviointiperusteisiin, opettaja käy niin pian kuin mahdollista arvioidut suoritukset opiskelijan kanssa läpi. Jos opintojaksolla on useita opettajia, kaikki opettajat osallistuvat opintojakson arviointiin. Jos opiskelija on edelleen tyytymätön näin saamaansa arvosanan perusteluun, voi hän vaatia arvioinnin tarkistamista rehtorin kautta. Rehtori ja opintojakson opettaja tai opettajat yhdessä tekevät uuden päätöksen arvosanasta. Uusi päätös voi muuttaa tai olla muuttamatta annettua arvosanaa. Tähän uuteen päätökseen tyytymätön voi vaatia oikaisua arviointiin aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa uuden arvioinnin tiedoksi saamisesta.

Kunkin oppiaineen pakolliset ja valtakunnalliset opintojaksot arvioidaan numeroin. **Muut opintojaksot arvioidaan joko numeroarvosanalla tai suoritusmerkinnällä.**

Opintojaksoarvosanaa ei anneta opiskelijalle, joka

- ilman hyväksyttävää syytä myöhästelee tai on pois tunnilta tai laiminlyö muutoin opiskelunsa; opiskelijaa on varoitettava ennen seuraamusta.
- on hakemuksesta saanut luvan suorittaa opintojakson (osan opintojaksosta) itsenäisesti, mutta ei ole sovittuun päivään mennessä saanut tehtäviään suoritetuksi tai on saanut suorituksestaan hylätyn arvosanan. Arvosanatta jätetyn opiskelijan tulee suorittaa opintojakso uudelleen osallistumalla opintojakson opetukseen, kun opintojakso on seuraavan kerran tarjolla.
- hyväksyttävästä syystä on joutunut olemaan poissa useammin kuin kaksi oppituntia opintopistettä kohti niin, että opettaja pitää saamaansa näyttöä liian kapea-alaisena oikeudenmukaisen arvostelun toteuttamiseksi. Tässä tapauksessa opiskelijalla on oikeus pyytää suorittaa opintojakso uudelleen ohjatusti itsenäisesti; opettaja voi ottaa

huomioon myös jatkuvan näytön, jos siihen on edellytyksiä.

- hyväksyttävästä syystä on joutunut olemaan pois opintojakson kokeesta. Tässä tapauksessa opiskelijalla on oikeus antaa näyttö myöhemmin kokeessa tai uusintakuulustelussa; opettaja voi ottaa huomioon myös jatkuvan näytön, jos siihen on edellytyksiä.

Oppimäärän arviointi

Samassa oppiaineessa voi opiskelijoilla olla erilaisia oppimääriä. Oppiaineen oppimäärä muodostuu pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista sekä niihin läheisesti liittyvistä soveltavista kursseista.

Oppimäärä arvioidaan, kun kaikki siihen kuuluvat opintojaksot on opiskeltu. Arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen arvosanojen aritmeettisena keskiarvona.

Opiskeltuja pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja (LOPS2021)	enintään hylättyjä arvosanoja
2 - 5 opintopistettä	0 op.
6 - 11 opintopistettä	2 op.
12 - 17 opintopistettä	4 op.
18 opintopistettä tai enemmän	6 op.

Oppiaineen oppimäärässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot. Hylätyt valtakunnallisten valinnaisten opintojaksot voidaan poistaa opintosuoritteista ennen päättöarvosanan antamista, mutta tällöin poistuvat myös niitä vastaavat opintopisteet.

Aritmeettisen keskiarvon perusteella muodostuvaa oppimäärän arvosanaa voidaan korottaa erillisen suullisen kuulustelun nojalla, annetuilla lisänäytöillä sekä aineenopettajien ja rehtorin yhteisen harkinnan perusteella.

Lukion oppimäärään kuuluvista opintojaksoista voidaan päättötodistukseen opiskelijan pyytäessä arvioida suoritusmerkinnällä (S) liikunta sekä sellaiset opintojaksot, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden

opintojakson sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi opintojaksoa.

Uskonnon tai elämänskatsomustiedon arvosana annetaan siinä oppiaineessa, jota opiskelija on viimeksi opiskellut. Arvosana voidaan näissä aineissa antaa, vaikka opiskelija ei olisi opiskellut koko oppimäärää. Laillinen peruste tähän on silloin, kun opiskelija tekee lukion aikana uskonnonvapauslain perusteella muutoksia tältä osin opinto-ohjelmaansa tai kun uskonnon ja elämänskatsomustiedon opetusta ei voida järjestää opiskelijamäärän vähyyden takia joka lukuvuosi.

Opiskelijalle, joka on lukion aikana vapautettu koulun uskonnon opetuksesta, ei anneta päättöarvosanaa vapautusta ennen opiskelluista uskonnon opintojaksoista. Vastaavasti elämänskatsomustiedosta ei anneta arvosanaa sellaiselle opiskelijalle, jonka elämänskatsomustiedon opiskelu jää kesken lukiossa johonkin uskontokuntaan liittymisen takia.

Lukion oppimäärän suoritus

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut kaikkien oppiaineiden oppimäärät edellä esitetyllä tavalla hyväksytysti ja lukion vähimmäisopintomäärä 150 opintopistettä täyttyy. Valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat opinnot. Matematiikassa opiskelija ei voi lukea hyväkseen enempää opintojaksoja kuin hänen oppimääränsä edellyttää.

Päättötodistus

Lukion oppimäärän suorittaneelle opiskelijalle annetaan päättötodistus. Opiskelijalle on ennen päättötodistuksen antamista varattava mahdollisuus osallistua suullisiin kuulusteluihin lukion eri oppiaineissa (mahdollisuus päättöarvosanojen korottamiseen). Tarvittaessa kuulusteluun voi sisältyä kirjallisia tehtäviä. Arvosanoista päättävät opiskelijan opettajat.

Opintojen hyväksi lukeminen

Muissa oppilaitoksissa suoritetuista opinnoista (aikuislukiot, kesälukiot, kesäyliopistot tms.) ja niiden hyväksi lukemisista tulee aina sopia opinto-ohjaajan kanssa ja saada rehtorin hyväksyntä **ennen osallistumista**.

Mahdollisuuteen saada **muissa oppilaitoksissa suoritettuja opintoja hyväksiluetuksi Sipoon lukiossa edellytetään samoja kriteereitä kuin itsenäisen opintojakson suorittamisessa**.

Jos kyseessä on lukion opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava opintojakso, sen arvosana muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

Asteikko 1-5	lukioasteikko	asteikko 1-3
hylätty	4	hylätty
1 (tyytyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyytyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyytyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä)- 10 (erinom.)	3

Tapauksissa, joissa lukio ei voi määritellä, kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suoritettu opintojakso vastaa, ylempää vai alemmaa, vastaavuus määritellään opiskelijan eduksi. Mikäli ulkomailla suoritettut opinnot luetaan hyväksi pakollisina tai valtakunnallisina valinnaisina opintojaksoina, tulee niistä antaa arvosana. Koulukohtaisista valinnaisista opinnoista annetaan suoritusmerkintä. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä.

Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkistä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Tällöin pitkän oppimäärän opintojaksojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden opintojaksojen arvosanoiksi.

YLIOPPILASTUTKINNOSTA

Osallistumisoikeus

Ylioppilastutkintoasetuksen mukaan opiskelija voi osallistua jonkin aineen ylioppilaskokeeseen suoritettuaan oppiaineen pakolliset opintojaksot, lyhyen oppimäärän kielissä 6 opintopistettä.

Koska ylioppilastutkinnon kokeet perustuvat pakollisten opintojaksojen lisäksi myös valtakunnallisiin valinnaisiin opintojaksoihin, ei ole suotavaa osallistua tutkintoon pelkkien pakollisten opintojaksojen pohjalta.

Huom! Syksyn tutkintoon ilmoittautuvan tulee saada tutkintoaineidensa pakolliset opintojaksot suoritetuiksi viimeistään 5. periodin aikana ja kevään osalta viimeistään 3. periodin aikana. Suositeltavaa on, että pakolliset opinnot ovat valmiina yo-kokeisiin ilmoittautuessa. Yo-kokeeseen ilmoittautuminen estyy ilmoittautumisesta huolimatta, jos pakolliset opinnot eivät ole suoritettuna.

Kokelaan vastuulla on perehtyä ylioppilastutkinnon rakenteeseen ja vaatimuksiin sekä suositushjeisiin. Ylioppilastutkintolautakunnan verkkosivuilla edellä mainitut asiat on esitelty kootusti. Siellä on myös paljon ajankohtaistietoa ja tutkintoon liittyvää muuta informaatiota, www.ylioppilastutkinto.fi. Kirjoittajille järjestetään ennen syksyn ja kevään kirjoituksia erillinen info yo-kokeisiin liittyvistä käytännön asioista.

Kokelas on itse vastuussa omasta osuudestaan: siitä, että on selvillä koepäivistä ja ohjeista ja noudattaa niitä. Kokeiden päivämäärät ovat koulun ilmoitustaululla.

Ylioppilastutkintoon sisältyvät äidinkielen, toisen kotimaisen kielen, vieraiden kielten ja matematiikan kokeet sekä erilliset reaaliaineiden kokeet. **Ylioppilastutkinnon suorittamiseen vaaditaan vähintään viisi koetta.**

Kaikille pakollinen koe on äidinkielen koe, loput neljä koetta voi valita seuraavista: toinen kotimainen kieli, vieras kieli, matematiikka, reaaliaineen koe. Kokeiden kokonaismäärää ei ole rajoitettu.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan

kahdentasoiset kokeet. **Kokelaan on sisällytettävä tutkintoonsa vähintään yksi vaativimman tason koe.** Ylioppilastutkinnon kokeiden valinnat ja lukion ainevalinnat eivät ole sidoksissa toisiinsa. Niinpä pitkän matematiikan oppimäärän suorittaneella on oikeus osallistua lyhyen matematiikan ylioppilaskokeeseen, tai halutessaan jättää matematiikka kokonaan pois tutkinnostaan.

Toisen kotimaisen kielen kokeet ovat vaativuudeltaan A- ja B1-kielen tasoa (ns. pitkää ja keskipitkää tasoa), vieraissa kielissä kokeet järjestetään A- ja B2/3-tasoisina (ns. pitkän ja lyhyen oppimäärän kokeet). Näissäkin kokeen taso voi poiketa lukiossa opiskellusta oppimäärästä.

Yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää. Yhtenä koepäivänä järjestetään psykologian, filosofian, historian, fysiikan sekä biologian kokeet ja toisena koepäivänä uskonnon, elämäntiedon, yhteiskuntaopin, kemian, maantieteen ja terveystiedon kokeet.

Ylioppilastutkinto voidaan suorittaa hajautetusti enintään kolmena peräkkäisenä kertana. Kokeet järjestetään keväällä ja syksyllä, ja molemmat tutkintokerrat ovat samanarvoisia. Tutkinnon voi suorittaa myös yhdellä kertaa. Ylioppilastutkintoa saa täydentää eli lisätä siihen suorituksia eri oppiaineissa rajoituksetta. Näistä suorituksista annetaan erillinen todistus.

Hylättyä koetta saa uusia kolme kertaa tutkinnon suorittamisen aikana. Hyväksyttyä koetta saa uusia ilman aikarajoitusta. Jos kokelas on uusinut kokeen ennen tutkintotodistuksen antamista, merkitään tutkintotodistukseen kokelaan saamista arvosanoista paras (muista suorituksista saa erillisen todistuksen).

Lukion koko oppimäärän ei tarvitse olla suoritettuna kokeiden alkaessa mutta kylläkin kokeiden päätyttyä eli ennen ylioppilaaksi pääsyä. Ylioppilastodistusta ei saa ilman lukion päättötodistusta.

Kevään lakkiaisiin tähtäävien abiturienttien on saatava kaikki opintosuorituksensa valmiiksi huhtikuun loppuun mennessä. Toukokuun alussa koulun on ilmoitettava Ylioppilastutkintolautakunnalle niiden yo-

tutkinnon läpäisseiden abiturienttien nimet, jotka eivät ole saamassa päättötodistusta. Syksyn valmistumisen osalta kaikki opinto-suoritukset on saatava valmiiksi lokakuun loppuun mennessä.

Kevään tutkintoon ilmoittaudutaan kirjallisesti to 9.11. mennessä (koulun asettama takaraja).

Poikkeus: Syksyllä yo-kokeisiin osallistuneet saavat ilmoittautua kevään kokeeseen saatuaan tulokset Ylioppilastutkintolautakunnasta.

Syksyn tutkintoon on ilmoittauduttava ke 15.5. mennessä (koulun asettama takaraja).

Hajautetusti tutkinnon suorittavat ilmoittautuvat jokaiselle kirjoituskerralle erikseen.

Ilmoittautuminen ylioppilaskokeeseen on sitova.

Kokeesta menee maksu, vaikka kokelas jäisi pois kokeesta, ja ilmoittautuminen katsotaan yrityskerraksi.

Mikäli osallistumisoikeus evätään, kokeesta menee maksu, mutta ei tule yrityskertaa.

Ylioppilastutkintolautakunta (YTL) määrää vuosittain tutkintomaksut, jotka menevät kokonaisuudessaan YTL:lle. Oppivelvolliset voivat suorittaa maksutta viisi ylioppilaskoetta.

Ylioppilaskokeet arvostellaan 7-portaisella asteikolla ja vastaavilla pisteillä:

Arvosana	lyhenne	pistemäärä
Laudatur	L	7
Eximia cum laude approbatur	E	6
Magna cum laude approbatur	M	5
Cum laude approbatur	C	4
Lubenter approbatur	B	3
Approbatur	A	2
Improbatur	I	0

Kokeet tarkastavat ja arvostelevat alustavasti lukion ko. aineen opettaja ja lopullisesti Ylioppilastutkintolautakunta. Opettajien

arvioinnit ovat alustavia, pistemäärä voivat muuttua Ylioppilastutkintolautakunnan sensorien lopullisessa arvostelussa.

Jos suoritusta on heikentänyt jokin erityisen painava peruste, lautakunta voi ottaa sen huomioon. Arvosteluun voi hakea oikaisua arviointiin lautakunnalta (14 pv:n kuluessa tulosten julkistamisesta), mikä on maksullista, jos se ei johda arvosanan korottumiseen. Koesuorituksiin voi tutustua Opintopolku-palvelussa.

Vilppiin syyllistyneen senkertaiset suoritukset hylätään ja voidaan estää osallistuminen seuraavalla kerralla.

Erityisjärjestelyjen hakeminen

Syksyn tutkinnon erityisjärjestelyt tulee hakea edellisen lukuvuoden keväällä, viimeistään 30.4. mennessä ja kevään tutkinnon osalta viimeistään saman lukuvuoden syksyllä, 30.11. mennessä. Erityisopettaja neuvoo erityisjärjestelyihin liittyvissä asioissa.

Ajankohtaista yo-tutkinnosta

Kokeet kestävät 6 tuntia, ellei kokelaalle ole myönnetty lisäaikaa. Mikäli opiskelija osallistuu kahteen lyhyen vieraan kielen kokeeseen, koeaika on 8 tuntia.

Jokaisella kokeeseen osallistuvalla on oltava kokeessa oma kannettava tietokone ja siihen sopivat riittävän laadukkaat langalliset kuulokkeet. Kokelas saa kokeen aikana käyttää päätelaitteen lisälaitteita: langallista näppäimistöä, hiirtä tai muuta osoitintyökalua. Kokelaan tulee tehdä koneen päivitykset valmiiksi ennen koetilaan saapumista.

Kokelas saa koulun puolesta paperia luonnosteluun.

Kokeista ei saa myöhästyä!

Ylioppilastutkinnon kielten kokeet

Kokelaan **tutkintoon voi kuulua vain yksi pakollinen vieraan kielen koe** (lyhyt tai pitkä oppimäärä). **Kokelas saa yhdellä tutkintokerralla osallistua vain yhteen pitkään oppimäärään perustuvaan vieraan kielen kokeeseen. Lyhyeen oppimäärään perustuvia vieraan kielen kokeita hän voi yhdellä tutkintokerralla suorittaa enintään kaksi.**

Jos kokelas haluaa osallistua useampiin pitkään oppimäärään perustuviin vieraan kielen kokeisiin, kokeet tulee suorittaa eri tutkintokertoilla. Kokelas saa tutkinnossa valita kokeen tason riippumatta siitä, minkä oppimäärän mukaan hän on ko. kieltä opiskellut.

Koesalissa käyttäytyminen

Rehtori antaa yksityiskohtaisia ohjeita ennen kutakin koekertaa. Ennen kokeen alkua yleensä ko. aineen opettaja antaa koekohtaiset ohjeet. Koetilaisuuksissa käytäydytään mahdollisimman häiritsemättömästi. Eväät tuodaan ilman käärepapereita tai läpinäkyvissä pakkauksissa. Matkapuhelinta ja älykelloa ei saa tuoda koetilaan ollenkaan. **Koe päättyy täsmälleen ilmoitettuna hetkenä, jolloin paperit ja muistitikku täytyy luovuttaa valvovalle opettajalle.**

Jos kokelaalle tulee ongelmia, hän nostaa kätensä näkyvästi pystyyn niin, että valvoja huomaa. Omalta paikalta ei lähdetä liikkeelle ennen kuin valvoja antaa merkin. Paperia kukin saa tarvitsemansa määrän. Salissa on varatieto-koneita, kuulokkeita ja muita varavälineitä. WC:hen pääsee kokeen aikana.

Koetilaisuudesta ei saa poistua ennen klo 12:ta.

Vilpistä ylioppilaskokeessa seuraa kaikkien kyseisellä kirjoituskerralla suoritettujen kokeiden hylkääminen.

Kirjoitusten tulokset julkistetaan syksyllä viimeistään 23.11. ja keväällä viim. 25.5.

Todistukset

Ylioppilastutkintotodistus

- annetaan pakolliset kokeet suorittaneelle lukion päättötodistuksen saavalle
- mikäli jokin koe on uusittu ennen todistuksen antamista, merkitään paras arvosana

Huom. Hylätyn ylimääräisen kokeen arvosanaa ei merkitä todistukseen. Mikäli kokelas saatuaan improbaturin pakollisesta kokeesta haluaa käyttää ns. kompensatiota, improbatur merkitään todistukseen.

Muut todistukset

Lautakunnan antama erillinen todistus tutkinnon täydentäjälle / uusijalle tutkinnon jälkeen.

OPPIKIRJAT LV. 2023 – 2024

(Huom.! Maksuttoman koulutuksen piiriin kuuluvat opiskelijat eivät itse tarvitse hankkia alla listattuja oppikirjoja, vaan saavat ne lukion kautta.

Äidinkieli ja kirjallisuus

ÄI1-ÄI11: Särmiä (LOPS2021)-sarja, osat 1-11.
Otava

Ruotsi, A- ja B-kieli

A-ruotsi

RUA0 Blom, Friis ym.: Megafon+. Otava.
(Peruskoulua kertaava kurssi)
RUA1+RUA2: Inne 1-2 (LOPS21). Otava
RUA3-RUA8: Inne (LOPS2021)-sarja, osat 3-8.
Otava
Muissa valinnaisissa opintojaksoissa
opettajan oma materiaali.

B1-ruotsi

RUB10 Blom, Friis ym.: Megafon+. Otava.
(Peruskoulua kertaava kurssi)
RUB11+RUB12: Fokus 1-2 (LOPS21). Otava.
RUB13-RUB17: Fokus (LOPS21)-sarja, osat 3-7. Otava.
Muissa valinnaisissa opintojaksoissa
opettajan oma materiaali.
RUB111: Fokus Abi. Otava.

Englanti, A-kieli

ENA0: Elements Basics (LOPS21). SanomaPro.
ENA1-ENA8: Elements 1-8 digikirja (LOPS21).
SanomaPro.
ENA9: Abilities (LOPS2021). Otava.

Ranska, B3-kieli

RAB31-RAB33: J'aime (LOPS2021)-sarja, osat
1-3. Otava

Saksa, B3-kieli

SAB31-SAB38: Magazine.de (LOPS2021)-
sarja, osat 1-8. Otava

Espanja, B3-kieli

EAB31-EAB36: ¡Nos vemos! (LOPS2021)-
sarja, osat 1-6. Otava

Matematiikka, lyhyt oppimäärä

MAY1: Unioni MAY1 (LOPS21). SanomaPro
MAB2-MAB9: Huippu (LOPS2021)-sarja, osat
2-9. Otava
MAB10: Huippu Kertaus (LOPS21). Otava.

Matematiikka, pitkä oppimäärä

MAY1: Unioni MAY1 (LOPS21). SanomaPro
MAA2-MAA4: Moodi (LOPS21)-sarja, osat 2-4. SanomaPro
MAA5-MAA12: Juuri (LOPS2021)-sarja, osat
5-12. Otava
MAA13: Juuri Kertaus (LOPS2021). Otava

Biologia

BI1: Iiris 1 - Elämä ja evoluutio (LOPS2021),
SanomaPro.
BI2 ja 3: Iiris 2-3 Ekologian perusteet ja
ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin
(LOPS2021), SanomaPro.
BI4: Iiris 4 Solu ja perinnöllisyys (LOPS2021),
SanomaPro.
BI5: Iiris 5 Ihmisen biologia (LOPS2021),
SanomaPro.
BI6: Iiris 6 Biotekniikka ja sen sovellukset
(LOPS2021), SanomaPro.
BI7: BI Biologian kertaus (LOPS2021), Studeo

Maantiede

GE1: Geos 1 - Maailma muutoksessa
(LOPS2021), SanomaPro.
GE2: Geos 2 – Sininen planeetta (LOPS2021),
SanomaPro.
GE3: Geos 3 – Yhteinen maailma (LOPS2021),
SanomaPro.
GE4: Geos 4 – Geomedia – Tutki, osallistu ja
vaikuta (LOPS2021) SanomaPro.
GE5: Geos Kertaus (LOPS2021), SanomaPro.

Fysiikka

FY1-FY8: Kvarkki (LOPS2021)-sarja, osat 1-8.
Edita
FY9: Mafynetti Yo-kertaus Fysiikka (LOPS21)

Kemia

KE1-KE6: Mooli (LOPS2021)-sarja, osat 1-6.
Otava
KE7: Mafynetti Yo-kertaus Kemia (LOPS21)

Uskonto (ev.lut.)

UE1: UE1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden,
kristinuskon ja islamin jäljillä (LOPS2021).
Studeo
UE2: UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskon
(LOPS2021). Studeo
UE3-UE6: Studeon lukion uskonnon
oppimateriaalit, osat 3 – 6 (LOPS2021).
UE7: UE Uskonnon kertaus (LOPS2021).
Studeo

Uskonto (ortod.)

Oppikirjat ilmoitetaan kurssien alkaessa.

Elämäkatsomustieto

ET1: ET1 Minä ja hyvä elämä (LOPS2021).
Studeo.
ET2: ET2 Minä ja yhteiskunta (LOPS2021).
Studeo.

Psykologia

PS1: PS1 Toimiva ja oppiva ihminen
(LOPS2021). Studeo.
PS2: PS2 Kehittyvä ihminen (LOPS2021).
Studeo.
PS3: PS3 Tietoa käsittelevä ihminen
(LOPS2021). Studeo.
PS4: PS4 Tunteet ja mielenterveys
(LOPS2021). Studeo.
PS5: PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen
(LOPS2021). Studeo
PS6: Sosiaalipsykologisia ilmiöitä. Studeo.
PS7: Psykologian kertaus (LOPS2021).
Studeo.

Filosofia

FI01: FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun
(LOPS2021). Studeo.
FI02: FI2 Etiikka (LOPS2021). Studeo.
FI03: FI3 Yhteiskuntafilosofia (LOPS2021).
Studeo
FI04: FI4 Tieto, tiede ja todellisuus
(LOPS2021). Studeo

Historia

HI1: Forum 1 Ihminen, ympäristö ja historia
(Otava)
HI2: Forum 2 Kansainväliset suhteet (Otava)
HI3: Forum 3 Itsenäisen Suomen historia
(Otava)
HI4: Forum 4 Eurooppalainen ihminen
(Otava)
HI5: Forum 5 Ruotsin Itämaasta Suomeksi
(Otava)
HI6: Forum 6 Maailman kulttuurit kohtaavat
(Otava)
HI7: Historian kertaus (LOPS2021). Studeo

Yhteiskuntaoppi

YH1: YH1 Suomalainen yhteiskunta
(LOPS2021). Studeo
YH2: YH2 Taloustieto (LOPS2021). Studeo
YH3: Forum Yhteiskuntaoppi 3 (LOPS21).
Otava
YH4: YH4 Kansalaisen lakitieto (LOPS2021).

Studeo

YH5: YH Yhteiskuntaopin kertaus
(LOPS2021). Studeo

Terveystieto

TE1: TE1 Terveys voimavarana (LOPS2021).
Studeo
TE2: TE2 Terveys ja ympäristö (LOPS2021).
Studeo.
TE3: TE3 Terveys ja yhteiskunta (LOPS2021).
Studeo.
TE4: TE kertaus Terveystiedon kertaus
(LOPS2021). Studeo

Opinto-ohjaus

OP1: OP1 Minä opiskelijana (LOPS2021).
Studeo
OP2: OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja
tulevaisuus (LOPS2021). Studeo
OP3: Ei oppikirjaa.

Musiikki

MU1: MU1 Intro – kaikki soimaan
(LOPS2021). Studeo.
MU2: MU2 Syke – soiva ilmaisu (LOPS2021).
Studeo.

YLEISIÄ KÄYTÄNNÖN ASIOITA

Wilma

Sipoon lukiossa on käytössä Wilma-niminen ohjelma opiskelijoille ja huoltajille. Opiskelijat valitsevat Wilmassa opintojaksoja, seuraavat suorituksiaan, työjärjestyksiään, poissaolojaan, lukevat tiedotteita ja viestivät opettajien kanssa.

Ensimmäisen lukuvuoden alussa luodaan uusille opiskelijoille tunnukset Wilmaan. Tämän jälkeen ilmoittautuminen opintojaksoille tapahtuu Wilman kautta. Ensimmäisen kirjautumisen ja salasanan vaihdon jälkeen Wilmaa voi käyttää millä tahansa koneella, jossa on Internet-yhteys. Lisää ohjeita Wilmasta ja sen käytöstä jaetaan oppilaille koulun alkaessa.

Opettajat syöttävät Wilman kautta arvioinnit ja poissaolot ja viestivät opiskelijoiden ja huoltajien kanssa.

Huoltajat seuraavat Wilman kautta opiskelijan suorituksia ja viestivät opettajien kanssa ja lukevat koulun tiedotteita sekä selvittävät

alikäisen poissaoloja. Huoltajat saavat omat Wilmatunnukset syksyn alussa.

Wilmaan liittyvissä käyttöongelmissa koulun kansliasta saa apua.

Tietokonesopimus

Opiskelijalle tarjotaan kunnan kautta hankittava tietokone henkilökohtaiseen opiskelukäyttöön. Tietokonesopimuksen tarkoituksena on saada toimiva, henkilökohtainen tietokone opiskelijalle käyttöön lukioajaksi kunnan tuella.

Kunta tarjoaa maksuttoman WLAN - yhteyden koulun tiloissa. Tietokone tulee olla opiskelijalla mukana koulussa kaikkina koulupäivinä ja kaikilla tarvittavilla tunneilla.

Opiskelija, jolla ei ole oikeus maksuttomaan koulutukseen, maksaa 110 EUR lukuvuotta kohti kunnan hankkimasta koneesta, enimmillään kolmelta lukuvuodelta. Sen jälkeen tietokone on opiskelijan oma.

Opiskelijat, joilla on oikeus maksuttomaan koulutukseen, saavat koneen käyttöönsä lukioajaksi ilman edellä mainittua vuosittaista maksua.

Opiskelijakunta

Enterin opiskelijakunta jakautuu lukion ja ammattiopiston opiskelijakuntajaoiksi. Kaikki Enterissä opiskelevat kuuluvat opiskelijakuntaan. Yhteisen opiskelijakunnan tehtävänä on järjestää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vapaata harrastustoimintaa sekä tehdä ehdotuksia ja antaa lausuntoja koulun toimintaan liittyvissä asioissa. Opiskelijakunta voi järjestää koulussa juhlia ja teemapäiviä.

Tutorit

Tutorit ovat toisen vuosikurssin opiskelijoita, jotka perehdyttävät uusia opiskelijoita lukio-opintojen alkuun. Tutorit osallistuvat myös lukioesittelyihin peruskouluissa ja lukion omissa tilaisuuksissa.

Lukion ulko-ovet / avaimet

Oppilaitoksemme ulko-ovet ovat lukittuina ja avautuvat vain henkilökohtaisella magneettiavaimella. Ruokailussa käytetään

samaa magneettiavainta ruokailutapahtuman rekisteröimiseksi. Avain on henkilökohtainen ja sen saa kuittausta vastaan oppilaitosisännältä. Avain tulee palauttaa opiskelun päättyessä oppilaitosisännälle. Mikäli avain jää palauttamatta tai sen hukkaa tai saattaa käyttökelvottomaksi, on opiskelijan suoritettava 30 euron korvaus avaimesta.

Oppilaitoksen rakennuksessa on käytössä tallentava kameravalvonta edistämään omaisuuden suojaa ja yleistä turvallisuutta sekä ennaltaehkäisemään ilkivaltaa.

Erityisruokavalio

Erityisruokavaliota varten terveydenhoitaja kirjoittaa todistuksen, joka toimitetaan koulun keittiön esimiehelle Emma Säteelle, emma.sade@sipoo.fi.

OPISKELUSOSIAALISET EDUT JA OPISKELIJAHUOLLON PALVELUT

Opintotuki

Lukiolaiselle, joka ei enää saa lapsilisää, voidaan myöntää hakemuksesta valtion opintotukea, yleistä asumistukea tai opintolainaa. Hakemuslomakkeita ja hakuohjeita saat koulusta. Opintotuen myöntämiseen ja sen määrään vaikuttavat huoltajien tulot ja varallisuus. Lisätietoa www.kela.fi.

Opiskeluvälineet

Opiskelijat, joilla on oikeus maksuttomaan koulutukseen, saavat kirjat, kynät, paperit ja muut opiskeluvälineet koululta. Muut lukiolaiset kustantavat nämä itse. Kustannuksia saattaa tulla myös opintoretkestä, konserteista yms. Lukiolainen, jolla ei ole oikeutta maksuttomaan koulutukseen, voi hakea opintorahan oppimateriaalilisää, joka on 52,24 e/kk. Oppimateriaalilisää voi saada, jos vanhempien yhteenlasketut tulot ovat enintään 41 100 euroa vuodessa.

Kouluruokailu ja koulumatkat

Lukion opiskelijoille tarjotaan päivittäin yksi ilmainen ateria.

Koulumatkoihin voi saada tukea opiskelija, jonka koulumatka on vähintään 10 km yhteen suuntaan (maksuttoman koulutuksen opiskelijalla väh. 7 km yhteen suuntaan). Lisäehtona on, että tekee vähintään 7 yhdensuuntaista matkaa viikossa. Tämän lisäksi vaikuttavat koulumatkoista aiheutuvat kuukausittaiset kustannukset. Koulumatkatuen on muuttunut aiemmista lukuvuosista niin, että sen nyt hakea verkossa (OmaKelassa) uudella verkkohakemuksella. Tarkemmin näistä www.kela.fi/koulumatkatuki.

Mikäli opiskelija ei voi saada matkoistaan koulumatkatukea, hän voi kuitenkin saada niistä opiskelija-alennusta, mikäli matkoistaan ei myöskään enää saa lapsialennusta. Neuvoa näistä saa myös lukion opintosihteeriltä.

Lukion erityisopettaja

Lukiossamme on tarjolla erityisopettajan palveluita. Erityisopettajan antama tuki voi olla esimerkiksi yksilö- tai ryhmämuotoista.

Lukion erityisopettajana toimii Mari Huotari.
mari.huotari@sipoo.fi
p. 040 167 6488

Opiskeluterveydenhuolto

Terveystarkastaja on tavattavissa Enterissä. Opiskelijat voivat tulla terveydenhoitajan vastaanotolle ilman ajanvarausta lukuvuoden alussa ilmoitettavana aikana, muina aikoina mielellään ajanvarauksella. Ajan voit varata puhelimitse tai sähköpostin kautta tai tulemalla paikan päälle. Myös huoltajat voivat olla yhteydessä lukion terveydenhoitajaan.

- 1. vuoden opiskelijat käyvät terveystarkastuksessa lukuvuoden aikana
- pojilla on kutsuntatarkastus sinä vuonna, kun täyttävät 18 vuotta.
Kutsuntatarkastukset hoidetaan opiskeluterveydenhuollon kautta.
- mahdollisuus tulla keskustelemaan, jos oma terveys tai jaksaminen huolettaa

Tapaturman sattuessa koulussa tai koulumatalla siitä on ilmoitettava opettajalle tai kansliaan vahinkoilmoituksen tekemisestä varten. Jos

tarvitaan lääkärintutkimusta, opiskelija on ensin vietävä kunnan terveyskeskukseen. Kunta korvaa tapaturmasta aiheutuneet kulut sairausvakuutuksesta saatavalla osuudella vähennettynä.

Lukion terveydenhoitaja Anne Grannas

anne.grannas@itauusimaa.fi

p. 040 191 4303

Hammashoito

Opiskelijoiden suun ja hampaiden hoito tapahtuu Sipoon terveyskeskuksen hammashoitolassa, jossa hoidetaan sipoolaisia koululaisia sekä Sipoossa koulua käyviä ulkopaikkakuntalaisia. **Lukiolaisia ei kutsuta hammastarkastuksiin, vaan jokaisen on itse huolehdittava ajanvarauksesta.** Hammashoito on terveyskeskuksessa maksutonta **18 ikävuoteen** asti. Mikäli haluat maksuttoman hammashoidon ennen täysi-ikäiseksi tuloasi, varaa aika hammastarkastukseen vähintään puoli vuotta ennen kuin täytät 18 ikävuotta.

Tarkastusajan voit varata **joko NIKKILÄN** (Jussaksentie 14) **tai SÖDERKULLAN** (Amiraalintie 2, II krs.) hammashoitolaan numerosta (09) 2353 6002.

Lisätietoja hammashoidosta (esim. päivystysajoista) saat hammashoitoloista tai Sipoon kunnan verkkosivuilta (www.sipoo.fi). Muista, että **oma päivittäinen** hammashoito (pesu 2 kertaa/pv, säännölliset ja terveelliset ruokailutottumukset, fluorin ja ksylitolin käyttö) takaa hyvän suun terveyden. Muista myös, että tupakointi ja alkoholi vaarantavat suunterveyden. Runsas limujen ja energiajuomien käyttö on haitaksi hampaille.

Lukion kuraattori ja psykologi

Lukiolaisten käytettävissä ovat koulukuraattori- ja psykologipalvelut. Kuraattori ja psykologi ovat tavattavissa Enterissä, Aarraitassa. Palveluista tiedotetaan yksityiskohtaisemmin koulun alkaessa. Myös huoltajat voivat olla yhteydessä oppilashuoltoon.

Kuraattori ohjaa ja tukee lukiolaisia elämäntilanteeseen liittyvissä vaikeuksissa. Voit käydä keskustelemassa tai olla yhteydessä **Wilman kautta tai puhelimitse** kuraattorin

kanssa esimerkiksi koulunkäyntiin, jaksamiseen, ihmissuhteisiin, asumiseen, elämänmuutoksiin tai talouteen liittyvistä asioista. Tarvittaessa ja opiskelijan luvalla tehdään yhteistyötä koulun henkilökunnan ja huoltajien kanssa. Kuraattori toimii yhteistyössä muiden auttamistahojen kanssa ja ohjaa tarvittaessa eteenpäin muun tuen piiriin.

Lukion kuraattori Hanna Kankaanpää

hanna.kankaanpaa@itauusimaa.fi

p. 050 380 2519

Aarreaitta, Enter

Lukion psykologiin voit ottaa yhteyttä, mikäli haluat keskustella elämäntilanteeseesi tai oppimiseesi liittyvistä asioista. Nuoruudessa tapahtuu paljon muutoksia ja elämässä eteen tulevat erilaiset haasteet voivat herättää ahdistusta tai jaksamattomuutta. Lukio-opintojen vaativuus tulee myös joskus yllätyksenä. Yhteyttä psykologiin kannattaa ottaa Wilman kautta tai puhelimitse jo siinä vaiheessa, kun ongelmat eivät ole vielä kovin suuria. Muutamakin käynti voi auttaa lisäämään hyvinvointia. Jos on tarvetta pidempiaikaiselle tuelle, siitä keskustellaan yhdessä tapaamisten aikana. Opiskelijan luvalla psykologi voi tehdä yhteistyötä koulun henkilökunnan ja huoltajien kanssa.

Lukion psykologi Rauni Pääkkönen

rauni.paakkonen@itauusimaa.fi

p. 050 326 5132

Aarreaitta, Enter

Sipoon Lukion Seniorit ry

Rakas opinahjomme on saavuttanut kunnioitettavan iän. Sipoon lukio avasi ovensa vuonna 1986. Oman suomenkielisen lukion saaminen kuntaan oli merkittävä asia, ja sen jälkeen se on ollut antoisa opinahjo lukuisille.

Me lukuisat Sipoon lukion jo käyneet olemme perustaneet yhdistyksen, jonka tarkoituksena on edistää ja vaalia Sipoon lukion perinteitä ja historiaa, vaikuttaa lukio-opiskelu-edellytysten parantamiseksi sekä toimia jäsentensä välisenä yhdyssiteenä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys järjestää tapaamisia, kokouksia ja erilaisia tilaisuuksia aina tarpeen mukaan. Tahdomme siis välittää meille

tutun Sipoon lukion hengen teille nykyisille ja tuleville oppilaille!

Tule mukaan Sipoon Lukion Senioreiden toimintaan! Yhdistyksen jäsenmaksu on 8 euroa varsinaisilta jäseniltä, 20 euroa kannatusjäseniltä. Varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä 15 vuotta täyttänyt, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja haluaa osallistua yhdistyksen toimintaan.

Lisätietoja antaa

Salla Saari

yhdistyksen puheenjohtaja

S-posti: puheenjohtaja@sipoonlukio.net

AIKOJEN SIVUT

Lukuvuoden koulutyö alkaa keskiviikkona 9.8.2023 ja päättyy lauantaina 1.6.2024.

Lukion työajat lv. 2023 – 2024

Syyslukukausi: 9.8. – 21.12.2023

Syysloma: 18.10. – 22.10. (viikolla 42)

Joululoma: 22.12.2023 – 7.1.2024

Kevätlukukausi: 8.1. – 1.6.2024

Talviloma: 19.2. – 25.2.2023 (viikko 8)

Lomapäivät: 28.3.2024, 10.5.2024

Jaksotus lv. 2023 – 2024

I periodi ke 9.8. – pe 29.9.2023 38 pv

II periodi ma 2.10. – pe 24.11.2023 37 pv

III periodi ma 27.11.2023 – pe 2.2.2024 38 pv

IV periodi ma 5.2. – pe 5.4.2024 37 pv

V periodi ma 8.4. – la 1.6.2024 38 pv

Yhteensä lv. 2023 – 2024 työpäiviä on 188.

Tuntikaavio

Tunti:		MA		TI		KE		TO		PE
8.00-9.15		2		6		1		7		1
9.25-10.40		4		5		2		5		3
11.10-12.25		5		3		4		3		4
12.35-13.50		7		1		6		2		6
13.55-15.10		9A	9B	8A	8B	7		8A	8C	9A
-15.50	-16.15						9A			

Päivittäinen aikataulu

Tunnit

Oppitunnin pituus = 75 min.

1	8.00 – 9.15	
2	9.25 – 10.40	
	Vaihtoehto 1:	Vaihtoehto 2:
Ruokatunti	10.40 – 11.10	12.00 – 12.30
3	11.10 – 12.25	10.45 – 12.00
4	12.35 – 13.50	
5	13.55 – 15.10 (osa oppitunneista jatkuvat klo 15.50 - 16.15 asti)	

Uusintakuulustelut

Ilmoittautuminen viimeistään	Kuulustelu	klo:
to 17.08.2023	ke 23.08.2023	15.15 – 18.00
ti 17.10.2023	ke 25.10.2023	15.15 – 18.00
pe 08.12.2023	ke 13.12.2023	15.15 – 18.00
to 29.02.2024	ke 06.03.2024	15.15 – 18.00
to 18.04.2024	ke 24.04.2024	15.15 – 18.00

Huom! myös päättöviikoilla järjestettäviä kokeita saa käyttää uusinta- ja suoritus- tilaisuuksina. Asiasta on sovittava asianomaisen opettajan kanssa.

Abeille tarkoitetut ”harjoitusylioppilaskirjoitukset”, eli preliminäärit, järjestetään:

a) syksyllä 2023:

- 31.8.2023 ruotsi (A- ja B-oppimäärä)
- 4.9.2023 englanti
- 5.9.2023 klo 12.30-16.30 reaali (BI/FI/FY/HI/PS)
- 7.9.2023 klo 12.30-16.30 reaali (ET/GE/KE/TE/UE/YH)

b) keväällä 2024 arviointiviikolla 26.1. – 2.2. aineryhmittäin seuraavasti (klo 8.00-14.00):

- 26.1.2024 reaali (ET/GE/KE/TE/UE/YH)
- 29.1.2024 äidinkieli
- 30.1.2024 ruotsi
- 31.1.2024 matematiikka

- 1.2.2024 reaali (BI/FI/FY/HI/PS)
- 2.2.2024 englanti + muut vieraat kielet

Vanhempainillat

ke 30.8.2023 klo 18 Toisen ja kolmannen vuosikurssin vanhemmille, aiheena ylioppilaskirjoitukset.

ke 4.10.2023 klo 18 Lukionsa aloittaneille ja heidän vanhemmilleen: Mitä lukio-opiskelu on tänä päivänä? Lukion tarjoamat erityispalvelut.

ke 8.11.2023 klo 18 Lukioilta 9. luokkalaisille ja heidän huoltajilleen.

to 11.1.2024 klo 18 Jatko-opintoinfo abien vanhemmille

Avoimet ovet 9. luokkalaisille

ma 22.1.2024 klo 11.10 alkaen ”Päivä lukiossa”

YLIOPPILASKIRJOITUKSET SYKSY 2023

Syksyn 2023 koepäivät

ma 11.9.	äidinkieli (suomi), lukutaidon koe
ke 13.9.	biologia, filosofia, fysiikka, historia, psykologia
pe 15.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä (englanti)
ma 18.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (ruotsi)
ti 19.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to 21.9.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, maantiede, kemia, terveystieto
pe 22.9.	äidinkieli (suomi), kirjoitustaidon koe ja suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
ma 25.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä (englanti, saksa, ranska, espanja)
ke 27.9.	saamen äidinkielen koe

Kaikki kokeet alkavat klo 9.00, paikalla oltava viimeistään klo 8.15 / 8.30.

YLIOPPILASKIRJOITUKSET KEVÄT 2024

Kevään 2024 koepäivät

ti 12.3.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe ja suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
to 14.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä , (englanti, saksa, ranska, espanja)
pe 15.3.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
ma 18.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä , (englanti)
ke 20.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 22.3.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, maantiede, kemia, terveystieto
ma 25.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (ruotsi)
ke 27.3.	biologia, filosofia, fysiikka, historia, psykologia
ke 3.4.	saamen äidinkielen koe

Kaikki kokeet alkavat klo 9.00, paikalla oltava viimeistään klo 8.15 / 8.30.

LUKUJÄRJESTYS JA OPINTOJEN SUUNNITTELU

Lukujärjestys laaditaan niin sanotun opintotarjottimen avulla. Opintotarjottimessa samalla numeroidulla rivillä (ns. palkki) olevat opintojaksot opetetaan samaan aikaan. Viereinen tuntikaavio kertoo, milloin kunkin palkin opetustunnit pidetään.

Opinto-ohjaaja käy jokaisen opiskelijan henkilökohtaisen lukujärjestyksen läpi ja tarvittaessa tekee muutokset opiskelijan kanssa.

Sama numero esiintyy kaaviossa kolme kertaa. Poikkeuksen tästä tekevät numerot 8 ja 9, jotka on sijoitettu viikon mittaan eripituisina oppitunteina.

Tuntikaavio:

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
1	2	6	1	7	1
2	4	5	2	5	3
3	5	3	4	3	4
4	7	1	6	2	6
5(-6)	9	8	7	8	9
	9	8	9	8	

Arvosanat Wilmassa (viimeistään):

1. periodi: 13.10. 2023
2. periodi: 07.12. 2023
3. periodi: 27.02. 2024
4. periodi: 17.04. 2024
5. periodi: 04.06. 2024, eli lukuvuoden päättymisen jälkeisenä tiistaina

1. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 9.8. - 29.9.2023

(päättöviikko 21.9.-29.9.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi	2. vuosikurssi	3. vuosikurssi
--------	----------------	----------------	----------------

1	ÄI01.2 HeMa	MU01.1 MMO	ENA0.1 Avoin	KU03.1 IRu	RUB13.1 Alk	GE05.1 JHa	KE07.1 HNä	YH05.1 LMi
---	----------------	---------------	-----------------	---------------	----------------	---------------	---------------	---------------

2	KU01.23B IRu	ÄI01.23C HeMa	KE1+2.23A HNä	ENA04.1 Eju	MAA15, LUMA.2 JuKu	RUB13.2 HKa	BI07.1 JHa	ENA09.1 Alk	HI07.1 LMi
---	-----------------	------------------	------------------	----------------	-----------------------	----------------	---------------	----------------	---------------

3	MAB13.1 HNä	MAY01.1 SHe	MAY01.2 JuKu, JRä	EAB34.1 MPa	FI02.1 TKU	HI08.1 LMi	MU04.1 MMO	ENA09.2 Eju	PS06.1 ENu	RUB111.1 Alk	ÄI12.2 SiLi
---	----------------	----------------	----------------------	----------------	---------------	---------------	---------------	----------------	---------------	-----------------	----------------

4	PS1+TE1.23A1 ENu	PS1+TE1.23C1 IRu	FI01.23B TKU	BI2+3.1 JHa	HI02.1 LMi	ÄI5+6+7.1 HeMa	MAA10.1 SHe	MAB08.1 JuKu, JRä	MAB08.2 HNä
---	---------------------	---------------------	-----------------	----------------	---------------	-------------------	----------------	----------------------	----------------

5	PS1+TE1.23A2 IRu	PS1+TE1.23C2 ENu	HI01.23B LMi	MAA05.1 SHe	MAB04.1 JuKu, JRä	UE02.1 TKU	RUA07.1 Alk	RUB17.1 HKa	ÄI09.2 SiLi
---	---------------------	---------------------	-----------------	----------------	----------------------	---------------	----------------	----------------	----------------

6	RUA0+RUB0.1 Alk	RUA0+RUB0.2 HKa	YH01.1 JLi	FY05.1 JRä, SHe	OP02.1 MA-K	UE04.1 TKU	PS05.1 ENu	ENA07.1 Eju
---	--------------------	--------------------	---------------	--------------------	----------------	---------------	---------------	----------------

7	OP03.23A MA-K, SHe, SiLi	OP03.23B MA-K, SHe, SiLi	OP03.23C MA-K, SHe, SiLi	UE02.2 TKU	ENA04.2 Avoin	ÄI12.1 HeMa
---	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	---------------	------------------	----------------

8	LI01.1 TGR	LI06.1 FrailLui	FY13, LUMA.1 SHe, HNä, JRä	GE02.1 JHa	ENA09.3 Eju
---	---------------	--------------------	-------------------------------	---------------	----------------

9	LI01.2 FrailLui	ÄI09.1 SiLi
---	--------------------	----------------

8B Tiistaisin klo 13.55-15.10 ABEILLE (Valitse yksi päivä)

OP01.1 MA-K

8C Torstaisin klo 13.55-15.10 ABEILLE (Valitse yksi päivä)

OP01.2 MA-K

9B Maanantaisin klo 13.55-15.10 ABEILLE (Valitse yksi päivä)

OP01.3 MA-K

2. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 2.10. - 24.11.2023

(päättöviikko 16.11.-24.11.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi	2. vuosikurssi	3. vuosikurssi
--------	----------------	----------------	----------------

1	ÄI01.3 SiLi	MU01.2 MMO	KU01.2 IRu	MAA06.1 SHe	MAB04.2 JuKu	FY08.1 JRä	SAB37.1 Alk			
2	EAB31.1 MPa	ENA1+2.1 Alk	ÄI2+3.1 SiLi	HI01.2 JLI	KE04.1 HNä	TE02.1 JHa	RUB14.2 HKa	UE05.1 TKU	FY09.1 JRä	ENA07.2 Eju
3	PS1+TE1.23B2 IRu	FI01.2 TKU	RUB1+2.1 HKa	ÄI5+6+7.2 SiLi	HI02.2 LMi	BI2+3.2 JHa	MAA12.1 SHe	MAB09.1 JRä	MAB09.2 HNä	
4	GE07, LUMA.1 JHa, LMi	FY1+2.1 SHe	MAA02.1 JRä	MAY01.3 HNä	ENA04.3 Eju	RUA04.1 HKa	RUB14.1 Alk	ÄI10.1 SiLi	ÄI10.2 HeMa	FI04.1 TKU
5	PS1+TE1.23B1 ENu	FI01.3 TKU	ENA1+2.2 Avoin	ÄI5+6+7.3 HeMa	HI02.3 LMi	BI2+3.3 JHa	MAA13.1 SHe	MAB10.1 HNä	MAB10.2 JRä	
6	BI01.1 JHa	MAA02.2 SHe	RAB31.1 Eju	KU02.1 IRu	KE09, LUMA.2 TKU, HNä	PS03.1 ENu	YH03.1 LMi	RUA10.1 Alk	RUB110.1 Alk	ÄI10.3 HeMa
7	RUA1+2.1 HKa	RUB1+2.2 Alk	ÄI5+6+7.1 HeMa	ENA05.1 Eju	HI03.1 LMi	EAB37.1 MPa				
8	LI02.1 TGR									
9	LI01.2 jatkuu periodista 1 FrailLui	LI01.2 SiLi	ÄI09.1							
10	Tuntikaavion ulkopuolella MU08.1 MMO									
10X	Tuntikaavion ulkopuolella ÄI16.1 IRu, SiLi									

3. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 27.11.2023 - 2.2.2024

(päättöviikko 25.1.-2.2.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi	2. vuosikurssi	3. vuosikurssi
--------	----------------	----------------	----------------

1	MAA02.1 SHe	MAA02.2 JRä	MAA03.1 SHe	MAA03.2 JuKu	OP05.1 MariH	ÄI5+6+7.3 HeMa	ENA05.3 Eju	BI04.1 JHa	EAB38.1 MPa	KULD2.1 IRu
2	ÄI2+3.2 HeMa	MU01.3 MMO	ENA1+2.2 Avoin	MAA06.1 SHe	YH2+MAA9.1 SHe	MAB05.1 JRä	MAB05.2 HNä	SAB38.1 Alk	ÄI11.1 SiLi	
3	KE1+2.2 HNä	KU01.3 IRu	FY1+2.2 SHe	FI02.2 TKU	RUA05.1 HKa	RUB15.2 Alk	ÄI11.2 HeMa	ÄI11.3 SiLi	YH05.2 LMi	
4	ÄI2+3.3 SiLi	FY1+2.3 SHe	KE1+2.3 HNä	GE08, LUMA.2 JHa, JRä	HI06.1 LMi	KU06.1 HeMa, IRu	RUA11.1 Alk	RUB111.2 Alk	UE06.1 TKU	
5	RUB1+2.2 Alk	RUA1+2.1 HKa	UE01.1 TKU	ÄI5+6+7.2 SiLi	ENA05.2 Eju	HI03.2 LMi	MAA13.1 SHe	MAB10.1 HNä	MAB10.2 JRä	
6	ENA1+2.1 Alk	ENA1+2.3 Eju	GE01.1 JHa	KU02.2 IRu	RUB15.1 HKa	YH2+MAA9.1 JLII	FI05.1 TKU	FY09.1 JRä	PS07.1 ENu	HI07.2 LMi
7	MU02.2 MMO	RUB1+2.1 HKa	SAB31.1 Alk	GE03.1 JHa	OP02.2 MA-K	YH04.1 LMi	ENA09.4 Eju			
8	LI04.1 FrailLui, TGR									
9	OP01.1 MA-K	OP01.2 MA-K	OP01.3 MA-K							
10X	Tuntikaavion ulkopuolella ÄI16.1 IRu, SLi									

4. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 5.2. - 5.4.2024

(päättöviikko 25.3.-5.4.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi	2. vuosikurssi
--------	----------------	----------------

1	Alk SAB32.1	MPa EAB32.1	MariH OP05.2	She MAA07.1	LMi YH2+MAB6+MAB7.1				
2	HNä KE03.1	IRu KU02.3	Eju RAB32.1	LMi YH01.2	MPa EAB35.1	Avoin ENA06.1	JHa GE04.1		
3	She MAA03.1	JuKu MAA03.2	She MAA04.1	JRä MAB02.1	HNä MAB02.2	JHa BI05.1	Alk ENA08.1	LMi YH03.2	
4	JRä FY03.1	LKe PS02.1	LMi HI04.1	JHa TE03.1	HNä KE05.1	Eju ENA06.2	HKa RUA08.1	HKa RUB16.1	
5	LKe ET01.1	TKU UE01.2	JHa GE01.2	HeMa, IRu ÄI14.1	JRä FY06.1	Alk RUA09.1	Alk RUB19.1	SiLi ÄI09.3	
6	JHa BI01.2	Eju ENA03.1	HeMa ÄI04.1	TKU FI02.3	MA-K OP02.3	SiLi ÄI08.2			
7	Eju ENA1+2.3	JLII HI01.3	TKU UE02.3	HeMa ÄI08.1					
8	HNä YH2+MAB6+MAB7.1	IRu, She MAA14. LUMA.1	TGR LI02.2	LMi HI03.3					
9	FrailLui LI02.3								
10	Tuntikaavion ulkopuolella								
	She MAA16, LUMA.3	JRä FY11, LUMA.2							
8B	Ykköset: valitse yksi OP01-ryhmä (lisää vaihtoehtoja periodissa 5)								
	MA-K OP01.4								

5. PERIODIN OPINTOTARJOTIN

AIKANA 8.4. – 1.6.2024

(päättöviikko 22.5.-30.5.; kunkin päivän lukujärjestys nähtävillä Wilmassa)

Palkki	1. vuosikurssi	2. vuosikurssi
--------	----------------	----------------

1	HKa	RUA03.1	TKU	UE03.1	JHa	BI06.1	MPa	EAB36.1	Eju	ENA07.3						
2	TKU	UE01.3	JHa	GE01.3	JRä	FY04.1	HeMa	ÄI15.1	Eju	ENA06.3	RUA06.1					
3	JHa	BI01.3	Alk	ENA03.2	LMi	HI04.2	Eju	RAB33.1	Avoim	ENA08.2	JRä	FY07.1	LKe	PS04.1	ÄI08.3	HeMa
4	JHa, JRä, LKe	BI09, LUMA.1	Eju	ENA03.3	SiLi	ÄI04.2	TKU	FI03.1	Alk	ENA11.1	SHe	MAA08.1	LMi	YH2+MAB6+MAB7.2		
5	SHe	MAA04.1	JRä	MAB03.1	HNä	MAB03.2	LKe	ET02.1	LMi	YH03.3	Alk	ENA07.4				
6	HNä	KE03.2	LMi	YH01.3	MPa	EAB33.1	Alk	SAB33.1	IRu	KU04.1	SHe	MAA11.1	JRä	YH2+MAB6+MAB7.2		
7	MMO	MU02.1	SiLi	ÄI04.3	LMi	HI05.1	HNä	KE06.1								
8	JRä	FY12, LUMA.2	FrailLui	LI01.3	TGR	LI03.1										
9	FrailLui	LI02.3														
10	Tuntikaavion ulkopuolella															
	MMO	MU09.1	JHa	BI08.1												
8B	Ykköset: valitse yksi ryhmä															
	MA-K	OP01.5														
8C	Ykköset: valitse yksi ryhmä															
	MA-K	OP01.6														

OMA LUKUJÄRJESTYKSENI, PERIODIT 1-5

Periodi 1: 9.8. – 20.9.2023

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.10 / 12.00-12.35	L O	U	N	A	S
11.10-12.25 / 10.45-12.00	5	3	4	3	4
12.35-13.50	7	1	6	2	6
13.55-15.10	9	8	7	8	9
jatkuu -> 15.50 (-16.15)	9	8	9	8	

Periodi 2: 2.10. – 15.11.2023

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.10 / 12.00-12.35	L O	U	N	A	S
11.10-12.25 / 10.45-12.00	5	3	4	3	4
12.35-13.50	7	1	6	2	6
13.55-15.10	9	8	7	8	9
jatkuu -> 15.50 (-16.15)	9	8	9	8	

Periodi 3: 27.11.2023 – 24.1.2024

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.10 / 12.00-12.35	L O	U	N	A	S
11.10-12.25 / 10.45-12.00	5	3	4	3	4
12.35-13.50	7	1	6	2	6
13.55-15.10	9	8	7	8	9
jatkuu -> 15.50 (-16.15)	9	8	9	8	

Periodi 4: 5.2. – 22.3.2024

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.10 / 12.00-12.35	L O	U	N	A	S
11.10-12.25 / 10.45-12.00	5	3	4	3	4
12.35-13.50	7	1	6	2	6
13.55-15.10	9	8	7	8	9
jatkuu -> 15.50 (-16.15)	9	8	9	8	

Periodi 5: 8.4. – 21.5.2024

Tunti:	MA	TI	KE	TO	PE
8.00-9.15	2	6	1	7	1
9.25-10.40	4	5	2	5	3
10.40-11.10 / 12.00-12.35	L O	U	N	A	S
11.10-12.25 / 10.45-12.00	5	3	4	3	4
12.35-13.50	7	1	6	2	6
13.55-15.10	9	8	7	8	9
jatkuu -> 15.50 (-16.15)	9	8	9	8	

KALENTERI

	ti	8.8.	Työpaikkakokous + Opettajien VESO-päivä
vko	pv	pvm	Ensimmäinen periodi 9.8. – 29.9.2023 (38 koulupäivää)
32	ke	9.8.	Kouluvuosi alkaa
	to	10.8.	
	pe	11.8.	Sipoon opiston tarjonnan esittely
33	ma	14.8.	
	ti	15.8.	
	ke	16.8.	
	to	17.8.	Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
	pe	18.8.	Luma-linjan ryhmäytymispäivä klo 11.10 alkaen
34	ma	21.8.	Enterin kokous klo 14.00-15.30
	ti	22.8.	
	ke	23.8.	Ykkösten ryhmäytymispäivä klo 9-13 + Uusintakoe klo 15.15 – 18.00
	to	24.8.	
	pe	25.8.	
35	ma	28.8.	
	ti	29.8.	Opiskelijakunnan hallituksen vaalit
	ke	30.8.	Työpaikkakokous 15.15 – 16.45 + Vanhempainilta (ylioppilaskirjoitukset) klo 18.00 -
	to	31.8.	A- ja B-ruotsin preliminäärikoe
	pe	1.9.	Koulukuvaus
36	ma	4.9.	A-englannin preliminäärikoe
	ti	5.9.	Preliminäärikoe, reaali (PS, FI, HI, FY, BI)
	ke	6.9.	
	to	7.9.	Preliminäärikoe, reaali (UE, ET, YH, GE, KE, TE)
	pe	8.9.	
37	ma	11.9.	YO äidinkieli, lukutaidon koe
	ti	12.9.	Enterin poistumisharjoitus klo 9.45
	ke	13.9.	YO reaali PS, FI, HI, FY, BI
	to	14.9.	
	pe	15.9.	YO englanti, pitkä
38	ma	18.9.	YO ruotsi, pitkä ja keskipitkä
	ti	19.9.	YO matematiikka, pitkä ja lyhyt
	ke	20.9.	Palkin 8 koe iltapäivällä
<i>Päättövko</i>	to	21.9.	YO reaali UE, ET, YH, GE, KE, TE
<i>Päättövko</i>	pe	22.9.	YO äidinkieli, kirjoitustaidon koe JA suomi toisena kielenä-koe
<i>P-vko</i> 39	ma	25.9.	YO vieras kieli, lyhyt
<i>Päättövko</i>	ti	26.9.	
<i>Päättövko</i>	ke	27.9.	
<i>Päättövko</i>	to	28.9.	
<i>Päättövko</i>	pe	29.9.	Ykkösten toinen ryhmäytymispäivä

vko	pv	pvm	Toinen periodi 2.10. – 24.11.2023 (37 koulupäivää)
40	ma	2.10.	Työpaikkakokous klo 14.15 –
	ti	3.10.	
	ke	4.10.	Vanhempainilta (aloittaneet opiskelijat) klo 18.00 –
	to	5.10.	
	pe	6.10.	
41	ma	9.10.	
	ti	10.10.	
	ke	11.10.	
	to	12.10.	
	pe	13.10.	Ensimmäisen periodin arvosanat Wilmassa klo 12
	la	14.10.	Opettajien VESO klo 9-15
42	ma	16.10.	
	ti	17.10.	Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
<i>Syysloma 18.10. – 20.10.</i>			
43	ma	23.10.	
	ti	24.10.	
	ke	25.10.	Uusintakoe klo 15.15 – 18.00
	to	26.10.	
	pe	27.10.	
44	ma	30.10.	
	ti	31.10.	Syksyn valmistajat: oppimäärä viimeistään valmis
	ke	1.11.	
	to	2.11.	
	pe	3.11.	
45	ma	6.11.	
	ti	7.11.	
	ke	8.11.	Lukioilta 9. luokkalaisille ja huoltajille klo 18.00 -
	to	9.11.	Viim. ilmoittautumispäivä kevään 2024 yo-kokeisiin (yo-tutkinnon aloittavat) Syksyn yo-tulokset koululla (alustava pvm.)
	pe	10.11.	
46	ma	13.11.	Palauteviikko
	ti	14.11.	
	ke	15.11.	
Päättövko	to	16.11.	
Päättövko	pe	17.11.	
P-vko 47	ma	20.11.	Työpaikkakokous klo 12.15 –
Päättövko	ti	21.11.	
Päättövko	ke	22.11.	
Päättövko	to	23.11.	
Päättövko	pe	24.11.	

vko	pv	pvm	Kolmas periodi 27.11.2023 – 2.2.2024 (38 koulupäivää)
48	ma	27.11.	
	ti	28.11.	Studia- messut abeille (vaihtoehto 1)
	ke	29.11.	Studia- messut abeille (vaihtoehto 2)
	to	30.11.	
	pe	1.12.	
49	ma	4.12.	Enterin kokous klo 14.00-15.30
	ti	5.12.	Itsenäisyysjuhla ja lakkiaiset klo 11.30 –
	ke	6.12.	Itsenäisyyspäivä
	to	7.12.	Toisen periodin arvosanat Wilmassa klo 12
	pe	8.12.	Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
50	ma	11.12.	Työpaikkakokous klo 14.15 –
	ti	12.12.	
	ke	13.12.	Lucia – juhla klo 9 + Uusintakoe klo 15.15 – 18.00
	to	14.12.	
	pe	15.12.	
51	ma	18.12.	
	ti	19.12.	
	ke	20.12.	Jatko-opintoaamu
	to	21.12.	Enterin joulujuhla
Joululoma 22.12.2023 – 7.1.2024			
2	ma	8.1.	Kevätlukukausi alkaa
	ti	9.1.	
	ke	10.1.	
	to	11.1.	Jatko-opintoinfo abien vanhemmille
	pe	12.1.	
3	ma	15.1.	
	ti	16.1.	
	ke	17.1.	
	to	18.1.	
	pe	19.1.	
4	ma	22.1.	Avoimet ovet, "Päivä lukiossa"
	ti	23.1.	
	ke	24.1.	
Päättövko	to	25.1.	Työpaikkakokous klo 12.15 –
Päättövko	pe	26.1.	Preliviikko alkaa *)
P-vko 5	ma	29.1.	
Päättövko	ti	30.1.	
Päättövko	ke	31.1.	
Päättövko	to	1.2.	
Päättövko	pe	2.2.	

*) Preliviikon ohjelma, eli ns. preliminäärikokeiden aikataulu:

- 26.1.2024 reaali (ET / GE / KE / TE / UE / YH)
- 29.1.2024 äidinkieli
- 30.1.2024 ruotsi
- 31.1.2024 matematiikka
- 1.2.2024 reaali (BI / FI / FY / HI / PS)
- 2.2.2024 englanti + muut vieraat kielet

vko	pv	pvm	Neljäs periodi 5.2. – 5.4.2024 (37 koulupäivää)
6	ma	5.2.	
	ti	6.2.	
	ke	7.2.	
	to	8.2.	Penkkarit + Wanhojen Tanssit (iltaesitys)
	pe	9.2.	Wanhojen Tanssit (päiväesitys)
7	ma	12.2.	
	ti	13.2.	
	ke	14.2.	
	to	15.2.	
	pe	16.2.	
Talviloma 19.2. – 25.2.			
9	ma	26.2.	Työpaikkakokous klo 14.15 –
	ti	27.2.	Kolmannen periodin arvosanat Wilmassa klo 12
	ke	28.2.	
	to	29.2.	Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
	pe	1.3.	
10	ma	4.3.	Enterin koulutuskokous klo 14.00 – 15.30
	ti	5.3.	
	ke	6.3.	Uusintakoe klo 15.15 – 18.00
	to	7.3.	
	pe	8.3.	
11	ma	11.3.	
	ti	12.3.	YO äidinkieli, lukutaidon koe JA suomi toisena kielenä-koe
	ke	13.3.	
	to	14.3.	YO vieras kieli, lyhyt
	pe	15.3.	YO äidinkieli, kirjoitustaidon koe
12	ma	18.3.	YO vieras kieli, pitkä
	ti	19.3.	
	ke	20.3.	YO matematiikka, pitkä ja lyhyt
	to	21.3.	
	pe	22.3.	YO reaali UE, ET, YH, GE, KE, TE + Palkin 8 koe
P-vko 13	ma	25.3.	YO ruotsi, pitkä ja keskipitkä
Päättövko	ti	26.3.	
Päättövko	ke	27.3.	YO reaali PS, FI, HI, FY, BI
	to	28.3.	Lomapäivä
	pe	29.3.	Pitkäperjantai
14	ma	1.4.	2. Pääsiäispäivä
Päättövko	ti	2.4.	Työpaikkakokous klo 12.15 –
Päättövko	ke	3.4.	
Päättövko	to	4.4.	
Päättövko	pe	5.4.	

vko	pv	pvm	Viides periodi 8.4. – 1.6.2024 (38 koulupäivää)
15	ma	8.4.	
	ti	9.4.	
	ke	10.4.	
	to	11.4.	
	pe	12.4.	
16	ma	15.4.	
	ti	16.4.	
	ke	17.4.	Neljännän periodin arvosanat Wilmassa klo 12
	to	18.4.	Ilmoittautuminen uusintaan päättyy
	pe	19.4.	
17	ma	22.4.	
	ti	23.4.	
	ke	24.4.	Uusintakoe klo 15.15 – 18.00
	to	25.4.	
	pe	26.4.	
18	ma	29.4.	Kevään valmistajat: oppimäärä viimeistään valmis
	ti	30.4.	Vapputapahtuma
	ke	1.5.	<i>Vappu</i>
	to	2.5.	
	pe	3.5.	
19	ma	6.5.	Enterin kokous klo 14.00 – 15.30
	ti	7.5.	
	ke	8.5.	
	to	9.5.	<i>Helatorstai</i>
	pe	10.5.	<i>Lomapäivä</i>
20	ma	13.5.	
	ti	14.5.	Yo-tulokset koululla
	ke	15.5.	Ilmoittautuminen syksyn 2024 yo-kirjoituksiin päättyy (yo-tutkinnon aloittavat)
	to	16.5.	
	pe	17.5.	
21	ma	20.5.	
	ti	21.5.	
<i>Päättövko</i>	ke	22.5.	Työpaikkakokous klo 12.15 – (mm. stipendien jaosta)
<i>Päättövko</i>	to	23.5.	
<i>Päättövko</i>	pe	24.5.	
<i>P-vko 22</i>	ma	27.5.	
<i>Päättövko</i>	ti	28.5.	
<i>Päättövko</i>	ke	29.5.	
<i>Päättövko</i>	to	30.5.	
	pe	31.5.	Opiskelijakunnan päivä + lakkiaisharjoitukset
	la	1.6.	Kevätjuhla ja lakkiaiset

Viidennen periodin arvosanat näkyvät Wilmassa viim. tiistaina 4.6.2024 klo 16.